

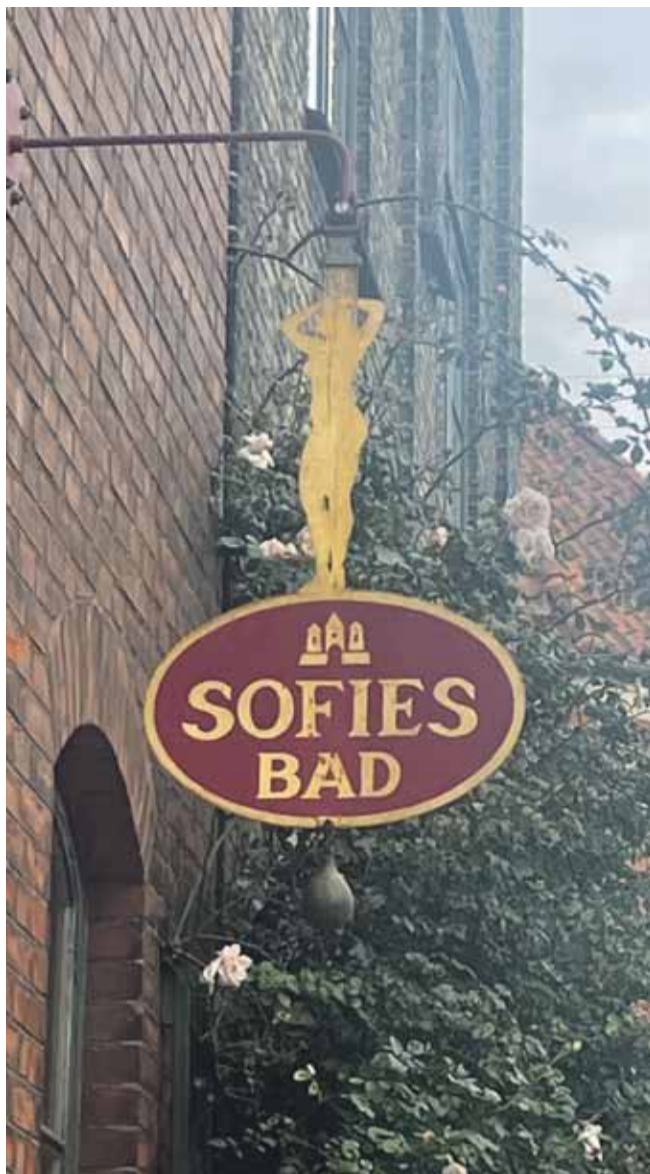
Christianshavneren

Bydelsavis nr. 7 Oktober 2023 / 40.årgang

*Der bygges på kraft på “Sandslottene”
Det bliver nogle høje “slotte”!*

Set af Anette Oelrich

Sofiebadet i retten

Københavns Kommune har pålagt Sofiebadet en huslejestigning fra 350 kr. pr. m² til i første omgang 1050 kr. senere reduceret til 990 kr. Det kan badet ikke betale, så de har nægtet, og Københavns Kommune har derfor anlagt sag mod Sofiebadet i boligretten. Det er aftalt, at en skønsmand fra Dansk Ejendomsmæglerforening skal fastsætte markedsløjen fra før den store renovering, Sofiebadet har foranstaltet via midler fra fonde. Senest har de selv investeret i et nyt ventilationsanlæg.

Sofiebadet er fredet pga. sin kulturhistoriske værdi. Det står med sit smukt bevarede

interiør med hvide og grønne fliser og marmorskillerum. Der er tale om et erhvervslejemål, der drives af en forening med 3 fastansatte og en gruppe frivillige. Badet modtager kultur støtte til arrangementer, men lønninger vedligehold står de selv for. Nu afventer de skønsmand og afgørelse. Foreløbigt har de ventet 1 år. Går dommen dem imod, står de sandsynligvis over for konkurs. Man kan støtte dem ved at melde sig ind i foreningen. Det koster 125 kr. for et år.

Tekst og foto: Susanne og Henning

**Dead-line
for næste avis
er
26/10 2023 kl. 16**

Christianshavns Seniorklub indkalder til ekstraordinær generalforsamling
Mandag 23. oktober 2023
kl. 12.00, Hall C, Arsenalvej 6

På dagsordenen er:

Ændring af vedtægter, sådan at antallet af bestyrelsesmedlemmer sættes ned.

Ændring af vedtægter på andre områder, hvor de gældende vedtægter er ufuldstændige.

Valg af bestyrelsen.

Hvis der ikke kan samles en bestyrelse, lukker foreningen!

Vi opfordre alle medlemmer til at møde op og støtte foreningen, så vi ikke bliver nødt til at lukke vores gode forening.

Foreningen byder på smørrebrød.

VH. De resterende bestyrelsesmedlemmer.

Christianshavns torv

Her stod engang
en galge og en træhest.

Her blev tyvene hængt,
og bødlen kappede

hovedet af ulykkelige kvinder,
skyldige i fosterdrab.

Torvet var ikke bare
en markedsplads og et mødested.
Døden var underholdning
for rig og fattig

Nu sejler en inuitkajak på torvet.
Forstenet kigger spidsen mod vest,
mens fangeren kigger mod nord,
måske mod fortidens tabte
horisonter.
To inuitkvinder hugget i sten
kigger drømmende og længselsfuldt
mod det fjerne.

Spredt på torvet står
bænke af marmor,
sprængt og mejslet ud
af grønlandsk urfjeld,
signeret af graffiti.

Her hvor urtid og nutid mødes,
samles folk på granitbænke
mellem pølsevognen og cafeen,
butikker og torvets boder.

Musik og politiske stemmer
sætter ofte virkeligheden i scene.

For foden af granit
og på marmorbænke
sidder nutidens inuitter.

De blander sig med
tiggere, hjemløse, sortklædte dealere,
strømere og glade støjende drankere.

Omkring dem pulserer hverdagen,
trafikken strømmer på Torvegade.

Metroens undergrund
spyr flokke af mennesker op,
i alle aldre og nationaliteter.
På kajkanten og cafeerne,
i kanalens vrimmel af både
udfolder livet sig spraglet.

I hjertet af torvet
går livet aldrig i stå.
I dag bliver ingen hængt,
men måske glemt
Modsætningers mødested,
et menneskeligt virvar,
hvor alle flygtigt passerer hinanden.
Livet passerer på travlhedens,
drømmenes og glemslens torv.

Af Ib Bondebjerg

Avisens 40 års Jubilæum

fejres i Beboerhusets Café

4. november 2023 15-18. Du er velkommen! Vi gir lidt til halsen.

Program:

1500 Velkomst og lidt snak v/ Poul

1530 Katrine Jensenius causerer

1600 Hygge og musik v/ Nulle og Verdensorkestret.

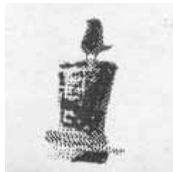
Måtte nogle ønske at sige et par bevingede ord, så gi lige Poul et praj

– der må godt tales mellem numrene!

Vi glæder os til at se jer!

Red.

e-mail: christianshavneren@beboerhus.dk
www.christianshavneren.dk

**Christianshavneren
bydelsavis**

Avisens formål er at oplyse og skabe debat om hvad der foregår i bydelen. Udgives af avisgruppen,

Indlæg og annoncer kan lægges i avisens postkasse i **Beboerhuset, Dronningensgade 34, 1420 Kbh. K** Eller naturligvis sendes elektronisk,

Redaktion af dette Poul Cohrt (ansvh.) Ole Ullby Ole Kjær Nisted Søren Brix (web-avis) Susanne Munch Henning Nielsen Hanne Juul Nielsen Anette Oelrich Kim Gyldenkvist Katrine Helman Gini McGrail

Avisen omdeles til alle brevsprækker på Christianshavn, incl. Holmen, Margretheholm, Refshaleøen og Christiania. Den kan også hentes i Beboerhuset og på Biblioteket samt hos Irma og Superbrugsen.

Tryk Provins-Trykkeriet oplag 6.500

Redaktionen består af aktivister og har ingen fast træffetid. Kontakt os og vi kommer tilbage for aftale af møde o.a.

Tlf. 3257 8890
Konto 1199 0001393758
CVR nr. 53 39 99 59
email: christianshavneren

Ventesorg

Ventesorg.

At vente på at miste.

At begribe, hun skal dø.

At en sommer måske bli'r den sidste.

At forsvinde langsomt pø om pø,

i en afsked ingen tør.

I et tab, som kommer før,

før, at døden kommer.

Ventesorg.

At glemme tid og dage.

Holde fast og sidde tæt.

Se den syge trække sig tilbage;

Ikk' ku' mærke, at man selv har grædt.

Dagevis på tidligt hæld,

som et dagligt, tavst farvel,

indtil døden kommer.

Ventesorg

er tiden uden ende.

Døgnet langt i månedsvis.

Tanken om, hvornår det her vil vende,

dét, som ingen, ingen ved præcis,

kun at døden træder ind.

Hånden på en elsket kind,

før, at døden kommer.

Anne Vad

Plastikposefrit Christianshavn syr

Christianshavn Beboerhus er så venlige, at de låner et lokale ud til os sy-søstre, så vi kan sy stofposer der to gange om måneden.

Vi syr stofposer af genbrugsstof, stempler dem med "Plastikposefrit Christianshavn", stryger dem og så giver vi dem væk til personer, som vil værdsætte dem og bruge dem i stedet for plastikposer. Vi har en krog i SuperBrugsen, hvor vi hænger dem op, så de kan lånes, hvis man glemte sit eget indkøbsnet.

Du er meget velkommen til at besøge os eller blive en af os. Vi har det rart sammen, og vi synes selv, at vi får lavet de smukkeste poser. Formålet er, at vi undgår at bruge plastikposer, og det går jo godt, kan man se i gadebilledet.

Vi mødes disse dage, hvor du er velkommen:

tirsdag 3.oktober kl. 18.30 - 21.30

lørdag 21.oktober kl. 13 - 16

tirsdag 7.november kl. 18.30 - 21.30

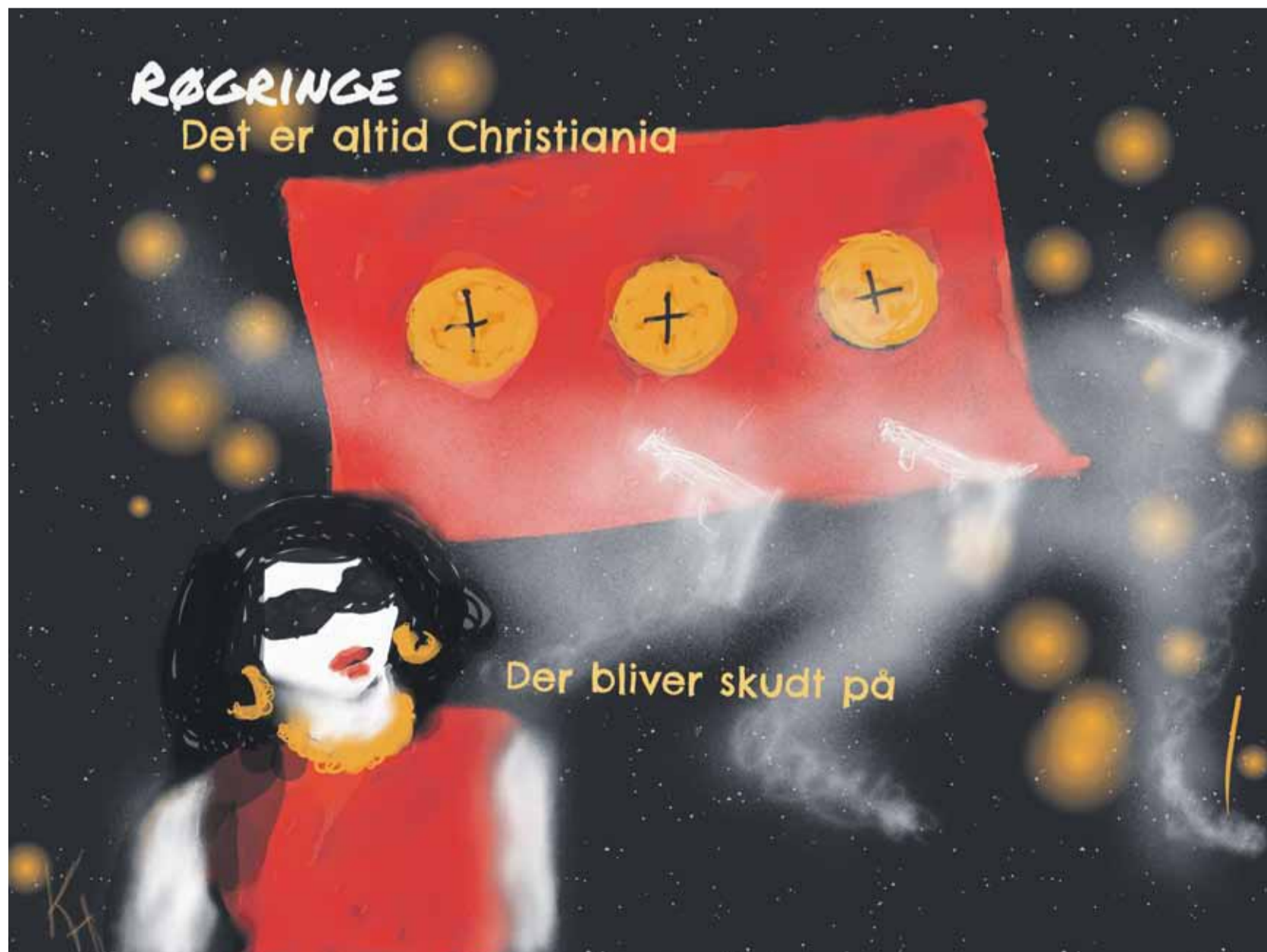
lørdag 18.november kl. 13 - 16

tirsdag 5.december kl. 18.30 - 21.30

lørdag 16.december kl. 13 - 16

Hvis du vil give os stof, så kom på de dage, der står ovenfor. Venlig hilsen fra "posedamerne".

Denne pose er syet specielt til Beboerhusets personale, som havde brug for en flot indkøbspose. De har fået den som tak for lån af lokalet.

*Striben
v/Katrine*

Debat og Læs

Lynetteholmpartierne i København vælger hockeystav fremfor klimahandling nu!

Lynetteholmpartierne har i dag indgået en budgetaftale, der på ingen måde løser de store klimaudfordringer, København står overfor. Lynetteholmpartierne vælger i stedet at benytte sig af den berygtede hockeystav og skyder klimahandlingerne til fremtiden.

Hvis vi for alvor skal have mindsket CO₂-udledningen i København, så skal vi reducere biltrafikken. Desværre er Lynetteholmpartierne fast besluttet på at frede bilerne.

"Vi skal have reduceret biltrafikken, alt andet er for uambitiøst på klimaets vegne. Lynetteholmpartierne vælger

endnu engang at skyde klimahandlingen til fremtiden. Vi har i København allerede opgivet at nå vores klimamål for 2025, og hvis biltrafikken ikke bliver reduceret, så når vi det heller ikke i 2035" forklarer teknik- og miljøborgmester Line Barfod (Ø)

Lynetteholmpartiernes eget

klimabudget har deres samlede klimapakke en effekt med reduktion af CO₂ på 89 ton. Hvorimod budgettet som vi i Enhedslisten sidste år var med til havde en effekt med reduktion på ca 12.800 ton. Hvis København skal være en grøn foregangsby, så skal vi være langt mere ambitiøse på klimaet vegne. Det

mener vi i Enhedslisten, at vi skylder vi københavnere.

Kurven skal knækkes

Socialområdet har med aftalen fået en retningskrans, da store dele af det økonomiske underskud er blevet dækket. Men selvom retningskransen er med til at holde socialområdet oven vande, så indeholder budgetaftalen ikke de nødvendige investeringer i de tidlige indsats.

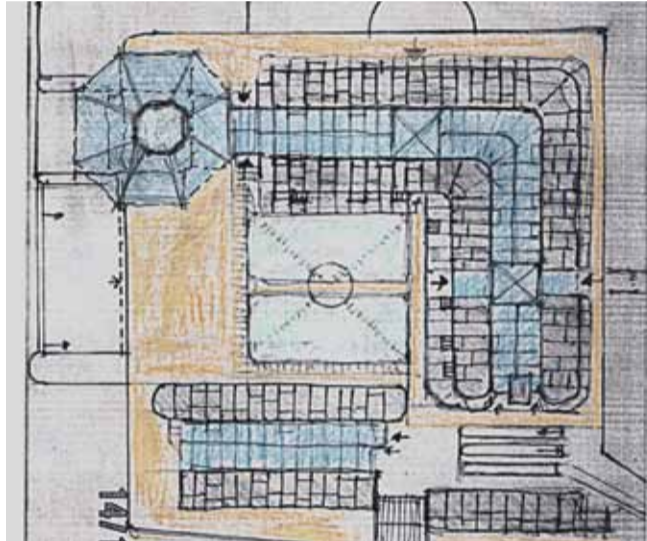
"Hvis vi skal have knækket kurven ved vi, at det er de forebyggende indsats, der virker. Så det ærgrer mig ufatteligt meget, at de ikke har valgt at investere i dem, så de borgere der har brug

for vores hjælp, kan få den meget tidligere", fortæller teknik- og miljøborgmester Line Barfod (Ø)

Ifølge teknik- og miljøborgmester Line Barfod, så kommer Enhedslisten fortsat til at have masser af indflydelse, selvom de ikke bliver en del af dette års budgetaftale:

"Selvom Lynetteholmpartierne har ønsket at lave et budget uden om os, vil vi stadig kæmpe for et grønnere København. Vi vil stadig arbejde for de mest udsatte borgere i vores by. Og vi vil stadig slå for, at København skal være en by for alle, ikke for de få"

Christianshavn er den bydel i København, der fremover vokser mest og dermed ændrer sig meget

Derfor følgende ønsker til fremtiden:

1. "Blandet befolkning" med mindst 25% almene boliger;
2. Flexible boliger og erhvervslokaler.
3. Fælles store friarealer, badestrande, grønne bygninger o.l.
4. Energisparende bygninger med solceller o.l.
5. Klima-havne til FAMILIEBÅDE o.l.

PS: Mailen er også til By og Havn og Overborgmesteren, da forslaget til Lynetteholmen stort set opfylder ønskerne og billederne er fra forslag til Papirøen samt en artikel i Wohnen u, Schweiz. Kærlig hilsen og god arbejdslyst. Arkitekt Tage Henningsen – Overgaden o. Vandet 30a-1415 Christianshavn.

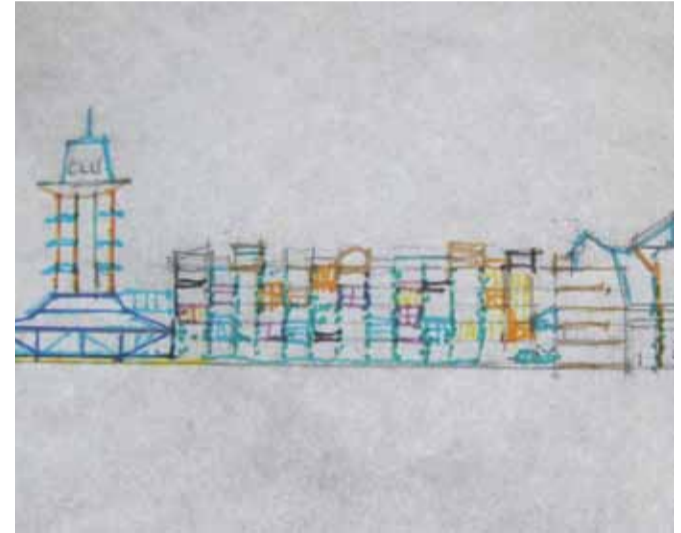

Foto: Anette

Kære aktive. Forgrøn vore mange bygninger. Det kan gøre meget billigt, og det er godt for naturen. Eksempel: a/b Halvtolv på Arsenaløen. Fortsat god arbejdslyst. Arkitekt Tage Henningsen

Luk Pusher Street og legaliser hash

På Christianias Fællesmøde har christianitterne efter endnu et skyderi og endnu et drab besluttet at Pusher Street skal lukkes. Hashhandlen afføder nu så megen kriminalitet, der rammer mange mennesker og skaber frygt og utryghed på Christiania og i området uden for. Derfor skal Pusher Street lukkes. Men en lukning af Pusher Street vil ikke være uden

konsekvenser. For hashsalget vil med al sandsynlighed flytte til andre steder i byen. Sælgerne vil stå på Christianshavns Vold, ved metroen og på gader og stræder i hele København og omegn. For efterspørgslen af hash stopper ikke, bare fordi man lukker af for det ét sted. Så længe der er en efterspørgsel, vil der være sælgere. Men det må være myndighederne, der tager sig af det.

Derfor støtter Christianshavns Lokaludvalg også Københavns kommunes forslag om at legalisere hashsalg – i hvert fald i en periode. Det kunne ske fra f.eks. apotekerne, der allerede har erfaring med salg af medicinsk cannabis. Legalisering af hashsalg skal følges op af oplysningsaktiviteter, tilbud om nedtrapning mv. i stil med an-

den rusgiftbehandling. Omegnsborgmestrenes bekymring for ekspropriation af hashhandel til deres kommuner ved lukning af Pusher Street er forståelig, men uholdbar og usolidarisk. Et tankeeksperiment bekræfter dette: Da Gentofte Kommune indeholder de største potentielle gevinster for berigelseskriminalitet, omdanner vi området til en form for Pusher Street for tyverier. Vi

griber ikke nævneværdigt ind, men lader politiet patruljere og inddæmme kriminaliteten her. Så kan resten af hovedstadsområdet gå fri af berigelseskriminalitet. Hvordan man helt konkret vil lukke Pusher Street og stoppe hashhandlen på stedet, har hverken vi, christianitterne, politi eller kommune endnu en løsning på. Der skal laves andre aktiviteter på stedet; det kunne for

eksempel være et streetfood-marked eller ungdomsboliger. Men det er christianitterne selv, der skal beslutte det, ellers kommer det ikke til at virke.

Yderligere oplysninger, kontakt: Asbjørn Kaasgaard, forperson i Christianshavns Lokaludvalg
Mail: asbjorn@webspeed.dk
Tlf: 50 56 86 70

Et større og mere magtfuldt EU, nej tak!

Christianshavnerens læsere husker måske, at der d. 2. oktober 1972 var folkeafstemning om Danmarks tilslutning til EF (forløber for EU). Vi fik at vide, at det kun var et handelssamarbejde, selvom statsminister Krag og de andre ja-politikere godt vidste, at målet var en politisk union. Ja-siden forkyndte i store annoncer, at Danmark ville gå økonomisk rabundus, hvis det blev et nej. Efter en helt igennem løgnagtig og manipulerende kampagne lykkedes det at få

hevet et ja i land.

Siden har vi så været vidne til, at EU udvikler sig mere og mere til en egentlig føderal stat. Denne stat er grundlæggende udemokratisk. Regeringen (Kommissionen) består af ikke-folkevalgte medlemmer. De folkevalgte i Parlamentet kan ikke fremsætte lovforslag.

Mere end 70% af lovgivningen i dette land stammer fra EU.

Det næste skridt på vej mod EU-staten kan være at afskaffe veto retten på det

udenrigs- og sikkerhedspolitiske område. Fortalere for det er bl.a. Kommissionsformand von der Leyen, præsident Macron i Frankrig, kansler Scholz i Tyskland og udenrigsminister Løkke Rasmussen.

For en gruppe af fremtrædende medlemmer af EU-Parlamentet er dette ikke nok. De har fremlagt en plan for en ny traktat, der afskaffer medlemslandenes veto ret på en lang række andre områder. De vil centralisere magten i EU endnu mere. Parlamentet har ganske

vist ingen kompetence til at ændre traktaten, men planen er et udtryk for de diskussioner, der foregår i Bruxelles.

Von der Leyen holdt forleden sin store årlige tale om Unionens tilstand. Her slog hun til lyd for at udvide EU med 3 nye lande. For at det kan ske, er det nødvendigt med nye magtbeføjelser til EU. Samtidig vil Kommissionsformanden have større økonomiske bidrag fra de enkelte lande.

Dagsordenen vil i den kommende tid dreje sig om

et større, dyrere og mere magtfuldt EU.

I Folkebevægelsen mod EU siger vi nej tak!

Du kan også være med til at bekæmpe EU-staten. Gå ind på <https://www.folkebevægelsen.dk/> Her kan du melde dig ind i Folkebevægelsen mod EU og deltage i arbejdet. Du kan støtte os økonomisk. Endelig kan du give os en vælgererklæring, så vi kan stille op til næste EU-valg i 2024. Fra en plads i EU-parlamentet har vi adgang til alle centrale dokumenter, så vi kan afsløre nye svinerier!

Hanne Micheelsen,
Folkebevægelsen mod EU –
Indre by/Christianshavn

FredsVagten ved Christiansborg fylder 22 år.

FredsVagten ved Christiansborg har torsdag den 19. oktober 2023 stået på Christiansborg Slotsplads hver evig eneste dag i nu 22 år. Siden USA med Danmarks opbakning i efteråret 2001 erklærede "krigen mod terror". Vi står der for dagligt at minde folk og Folketinget om, at vejen frem mod fredelige løsninger og samvær først og fremmest er nødt til

at bygge på dialog, samtale og gensidig forståelse af hinanden. På konfliktnedtrapning og mægling. Altså ORD. "Fred skal skabes med fredelige midler", som der står skrevet i Artikel 1 i både FN-deklarationen og NATO-traktaten. "Fred er sværest med våben", siger Fredsvagten.

Men folketinget vælger fortsat krig, mere og mere

militær og uforsonlig konfrontation til stor tilfredshed i våbenindustrien og hos dødens øvrige købmænd.

"Man vinder simpelthen ikke en krig med ord. Det gør man med våben", som statsminister Mette Frederiksen med overbevisning udtaler, mens hun i Ukraine-krigen puster til ilden i konflikten mellem Rusland og eller USA/NATO/EU.

Regering og Folketinget spiller russisk roulette med sikkerheden i Europa og den øvrige verden ved ensidigt at sende våben; våben som dræber tusindvis af civile og soldater. Som smadrer sjæle og legemer. Som efterlader lande i mangeårigt fjendskab, ødelæggelse og forurening. Som måske ud-

løser en atomkrig eller bombe atomkraftværker (husk Tjernobyl 1986). Aldrig er der blevet brugt så mange penge på militært isenkram fremstillet til at skabe død og ødelæggelse i generationer efter at krigen er sluttet. De mange krige, som Danmarks yderst aktivt har deltaget i de sidste 25 år, har alle været fiaskoer med lande efterladt i kaos: Afghanistan, Irak, Libyen, Syrien, Mali og snart Ukraine. Så hvis våben og militært isenkram

var et fredsforebyggende og fredsskabende tiltag, ville verden for længst være blevet et fredeligere og tryggere sted at leve. Men det er verden ikke blevet. Tværtimod.

Verden brænder. Mennesker og lande smadres. Atomkrigen lurur.

Derfor er der kun én vej - og den er sværere end at sidde og grine fjoget i et F-16-krigsfly, som præsident Volodymyr Zelinskyj og

statsminister Mette Frederiksen for nylig gjorde - den vej kræver tid og vilje; den kræver at man er nødt til at tale sammen, også selv om man ikke kan lide hinanden; og så kræver den hjælp fra folk, som har forstand på fredsforhandlinger og konfliktløsninger - ikke kun på krudt og kugler.

På vegne af Fredsvagten
Kristian Svendsen, fredsvagt

Det er ganske vist-

Det er ikke helt det samme, men visse lighedspunkter er der dog.

En fortælling fra det virkelige liv.

Nogle af jer har måske undret jer over de voldsomme udgravninger, der er gang i midt i Dronningensgade mellem Sofiegade og Store Søndervoldstræde. Der hvor der er hul i husrækken. Her kommer historien.

For godt halvtreds år siden bestemte Overborgmesteren i København at husene i de gamle udslidte overbebyggede karreer på Christianshavn skulle saneres, og der skulle være haver og små bygninger til skraldebøtter og til beboernes ting inde i karreerne. Det ville blive dyrt, så både kommunen og staten skulle være med til at betale.

Overborgmesteren havde et direktorat til at styre økonomien og manden, der skulle sørge for at det hele gik rigtigt til hed Andersen.

Borgmesteren overdrog selve den fysiske planlægning til stadens arkitekt. Navnet på hans mand i jobbet var Lilje. Ejeren i karreen var ret enige med Lilje om istandsættelsen af husene. Men de var uenige med en skitse til gårdens indretning, som stadsgartneren havde lavet. Derfor sendte de en delegation til byens råd og bad om lov til selv at være med til at udforme gårdrummet.

Det fik de lov til og gårdlaugget nedsatte en gruppe med folk fra alle dele af gården. De hyrede havearkitekter til at tegne gårdplanen. Til grund for deres arbejde lå de ideer og skitser, der var blevet forelagt for byens råd. Det tog lang tid, alle i gården skulle høres og der skete mange ændringer undervejs. Fra Christian den 4's tid var karreerne delt op i stormatrikler. Gårdens plan byggede på de tre stormatrikler. Den sydligste med adgang fra porten i Overgaden oven Vandet 16, den midterste

med adgang fra Dronningensgade 19, der hvor der i øjeblikket er et hul i husrækken*, og den nordligste med adgang fra porten i Sofiegade 2. Alle tre adgange har glat belægning og er forbundet med en hovedsti med fine fliser. I direkte tilknytning til portene og stien ligger gårdens skurbygninger til skraldebøtter cykler og ting til børnene og til vedligeholdelse.

*For at I kan forstå historien indskyder vi her en historie i historien. Den om hullet i husrækken.

For mere end 300 år blev opført et lille ydmygt hus, en bode kaldes det. Tidens tand gnavede, taget blev utæt, huset blev vindt og skævt. For godt 80 år siden blev den brystfældige rønne revet ned og byen overtog grunden. (I kan se huset aftegnet på nabohusets gavl).

Andersen og Lilje arbejdede med planer for saneringen i mange år. I følge planerne gik adgangen til gården hen over kommunens grund. Naboen ville gerne købe grunden af kommunen for at udbygge sit hus, når saneringen skulle gennemføres. Det fik han lov til, men kun på betingelse af at der ville blive indrettet en port. Så det fik direktoratet (Andersen) tinglyst i skødet. Byggeriet skulle udføres efter aftale med stadsarkitekten

og måtte ikke være til gene for de omboende.

Men som sagt, planen blev vedtaget og ført ud i livet for knap 40 år siden. Lilje fra stadsarkitekten skulle sige god for bygnings- og gårdindretningsplanerne før Andersen kunne anbefale, at saneringsstøtten fra stat og kommune kom til udbetaling. Det gik fint, alle byggetilladelser kom i hus og til sidst blev der udstedt bygningsattest. Det er et dokument, kommunen udsteder, som bevis på at byggeriet er udført efter de godkendte ansøgninger og tegninger.

Nogenlunde samtidig med færdiggørelsen skulle der indlægges fjernvarme i hele karreen. Det blev besluttet at hovedledningen skulle indføres i karreen i hullet i Dronningensgade. Det var ikke noget problem. Ejeren af hullet havde fået byggetilladelse til et hus med en port og ledningen skulle ligge i porten. Ejeren skulle også have indlagt fjernvarme i sit eget hus - nabohuset.

Huset blev så ikke bygget dengang, men de næste fyre år var der en livlig trafik af cykler og skraldemænd og folk og fæ gennem porten i hullet. Så pludselig fik gårdens beboere at vide at kommunen havde givet en ny ejer tilladelse til at bygge et hus i hullet uden port. -En hulud-

fyldning kaldte de det, og en sådan kommer der nok også. Det var selvfølgelig en kæmpefejl, sådan at lukke adgangen i modstrid med de godkendte planer.

Gårdlaug og naboer klagede, men blev mødt med modstridende udsagn fra byens skriftkloge:

En gammel plan viste at der var andre porte, (en af dem var ganske vist blevet nedlagt i 1836) - Der stod intet om porte i saneringsplanen. - Grunden var for smal til en port- o.s.v.

Beboerne henviste til den rigtige plan, den, gården var bygget efter. Men de skriftkloge sagde, at den ikke eksisterede, for den fandtes ikke i deres arkiver. Det var mærkeligt, for når man spurgte efter planen og bygningsattesten i byens arkiv på Islands Brygge hos de flinke folk, der hjælper byens borgerne med deres byggeri, så fandt de den straks frem. "Godkendte gårdplaner ligger altid under den mindste matrikel i karreerne", sagde de.

Men det hele var også lige meget, for der var givet byggetilladelse, og efter deres love og forordninger vurderede de, at gårdlaug og naboer slet ikke har ret til at klage. Og de skriftkloges vurderinger kan man ikke klage over, uanset hvor uhensigtsmæssige de måtte være.

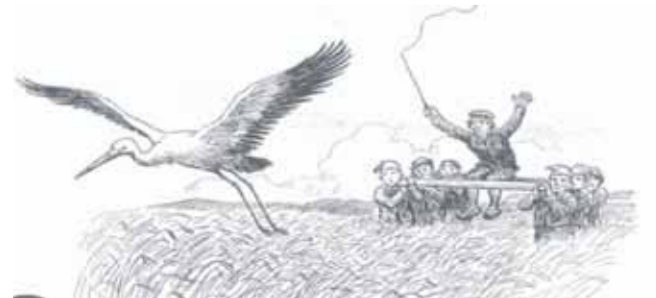
Men hvad så med hovedledningen til fjernvarmen, som man skal kunne komme til. - Så må man lave projektet om, så der kommer en passage i huset til ledningen og beboerne, tænker I måske.

Det ville man nok fornuftigvis gøre. Det er trods alt kun beregninger og streger på et stykke papir.

Men sådan tænker man ikke i Dronningensgade 19. Så herunder ser I resultatet i gården. I gården graves der også til glæde for arkæologerne. Ledningen skal gå igennem naboernes kældre.

Hvem skal nu betale? - Se det melder historien ikke noget om!

Bente

Kom til Christianshavns Lokaludvalgs byttemarked i Beboerhuset

Byt til nyt og vær med til at sprede genbrugsglæde, når Miljøgruppen i Christianshavns Lokaludvalg holder byttemarked.

Lørdag den 7. oktober kl. 10 åbner Christianshavns Lokaludvalg i samarbejde med Miljøpunkt Indre By & Christianshavn dørene til en hyggelig, social og ikke mindst bæredygtig event i salen i Christianshavns Beboerhus.

Her inviterer lokaludvalgets miljøgruppe indenfor til byttemarked og giver dermed Christianshavnerne en god anledning til at rydde op og ud i skabe og skuffer med henblik på

nyanskaffelser.

”Giv hvad du har – tag hvad du kan bruge” er miljøgruppens motto”, siger Asbjørn Kaasgaard, forperson i Christianshavns Lokaludvalg og forklarer, at der flere gode grunde til at afholde begivenheden.

”Vi skal stoppe overforbrug, fast fashion og generelt blive bedre til at genbruge. Når vi bytter ting med hinanden, forlænger vi genstandenes levetid og dermed begrænser vi i nogen udstrækning ny produktion og overproduktion. Det er kort sagt ideen med byttemarkedet”, siger Asbjørn Kaasgaard. Han

tilføjer, at det også kan være ret sjovt at gå på ”skattejagt” i de andres medbragte sager.

Det er andet år i træk, at Miljøgruppen under Christianshavns Lokaludvalg arrangerer begivenheden. Sidste år kom der lidt over 200 bytteglade mennesker. De byttede 485 kg genbrug væk – næsten et halvt ton! Mon der vil blive byttet lige så meget i år?

Dato og tid: lørdag den 7. oktober kl. 10-14
Sted: Salen i Christianshavns Beboerhus, Dronningensgade 34
Entre: Dine egne medbragte bytteting.

FAQ – Sådan fungerer byttemarkedet

Hvordan bytter man?

1. Medbring ting og rent tøj i god stand (dog ikke store ting som møbler og tv)
2. Ved indgangen vejer Miljøgruppen dine ting til statistik
3. Fordel selv dine ting efter kategorier på bordene
4. Gå på opdagelse og tag hvad du kan bruge

Vejning hjælper med at indsamle data

Når byttemarkedet er slut, vejer vi det, der er tilbage. På den måde kan vi se, hvor meget der blev byttet væk og få en idé om, hvor meget CO2 vi har sparet.

Byttemarkedet er værdifulde

At bytte er både zero-waste, grønt, sjovt og mere retfærdigt. Ved at fremme cirkulært forbrug har vi samtidig mulighed for at bidrage til bedre forbrugsvaner. Få nyt med god samvittighed. Og det er sjovt for både de store og de små.

Intet bliver smidt ud

Vi donerer overskudsvarerne til Fedtekælderens, GenBrugsens, Mødrehjælpen og øvrige humanitære organisationer. Bøger fordeles på bogbyttestationerne på Christianshavn. Eventuelle ubrugbare ting afleveres på genbrugspladsen.

Lokaludvalget opfordrer Københavns Kommune til at undersøge turistskat

Der bør indføres turistskat i København for at forhindre overturisme. Det mener Christianshavns Lokaludvalg.

Med bl.a. den kommende kommuneplanstrategi og erhvervsstrategi er kommunen allerede i gang med at se på, hvordan der sikres en mere bæredygtig turisme i København – men det er ikke konkret nok, mener Christianshavns Lokaludvalg.

”Vores opfattelse er, at turismen stadig er stigende i Indre By og på Christianshavn, og at det præger hverdagslivet negativt. Vi efterlyser derfor mere konkrete og håndfaste initiativer til at dæmpe op for følgerne af overturisme. Her kan turistskat være en konkret løsning”, siger Asbjørn Kaasgaard, forperson for Christianshavns Lokaludvalg.

Lokaludvalget ser turistskat som en måde at regulere og forhindre overturisme og samtidig reducere de negative virkninger af turismen. Turistskatten skal være med til at finansiere tjenester og faciliteter, såsom rengøring og vedligeholdelse af gader, pladser og parker og således være med til at modvirke en nedslidning af byen.

Erfaringer fra andre lande Lokaludvalget mener, at man bør hente inspiration og erfaring fra andre lande, som opkræver turistskat. Turistskat er nemlig en udbredt praksis i Europa, hvor flere storbyer og regioner opkræver lokale turistskatter. Turistskattens størrelse varierer fra by til by, men ligger typisk mellem 1 og 5 euro pr. nat. ”Andre hovedstæder i Europa, såsom Prag, Rom og

Berlin har indført turistskat. Man bør derfor kunne se på deres praksis og administrative metoder i en undersøgelse af en potentiel turistskat i København”,

siger Asbjørn Kaasgaard, og fortsætter: ”Såfremt en turistskat i København indføres, mener vi i lokaludvalget, at man skal have borgerdialog

om emnet og at Borgerrepræsentationen herudfra skal fastsætte reglerne”. Turistskat kræver lovhjemmel

Det er dog ikke op til Københavns Kommune alene at indføre en potentiel turistskat. Overborgmesteren har gjort lokaludvalget opmærksom på, at hvis Københavns Kommune ønsker at indføre en turistskat, kræver det, at Folketinget giver lovhjemmel til dette.

”Vi er udmærket klar over, at en indførelse af turistskat vil kræve en lovændring. Vi ønsker dog stadig, at muligheden bliver undersøgt”, siger Asbjørn Kaasgaard og tilføjer: ”Vi ønsker mindre og bedre turisme i byen”. Flere politikere har vist interesse for emnet, så loka-

ludvalget håber nu, at flere politikere på Københavns Rådhus vil samle op på lokaludvalgets forespørgsel. Asbjørn Kaasgaard siger afsluttende: ”Der er mange holdninger til emnet og vi vil selvfølgelig gerne have alle nuancerne med. Jeg vil derfor foreslå lokaludvalget, at vi inviterer borgerne til en drøftelse af emnet og taler med professionelle interessenter om, hvilken virkning en indførelse af turistskat i København kan have”.

Man kan læse mere om lokaludvalgets holdning og Overborgmesterens bemærkninger vedr. turistskat på lokaludvalgets hjemmeside: <https://christianshavnslokaludvalg.kk.dk/>

Flyt jord fra Nordhavn til Lynetteholm via rørpumpning

En ny mulighed for at flytte jord fra Nordhavn til Lynetteholm bør undersøges. Det mener Christianshavns lokaludvalg, som er blevet inspireret af kystbeskyttelsesmetoder ved Vesterhavet.

En af de helt store bekymringer i forbindelse med anlæggelsen af Lynetteholm er transporten af jord. En del af jorden, der skal bruges til at anlægge Lynetteholm, er placeret på Nordhavn i midlertidige jorddeponier.

Jorden herfra sejles med pramme til et modtageanlæg på Lynetteholm, men nu har Christianshavns Lokaludvalg fået øje på en anden metode, der måske kan flytte jord mellem de to områder på en mere effektiv måde.

”Vi har spurgt entreprenørfirmaet Rohde Nielsen A/S om, det er teknisk muligt at pumpe jord fra Nordhavn til Lynetteholm via rør, som det gøres på Vestkysten og det har firmaet bekræftet”, fortæller Asbjørn Kaasgaard forperson for Christianshavns Lokaludvalg.

Rohde Nielsen A/S udfører kystbeskyttelsesarbejde på bl.a. den jyske vestkyst for Kystdirektoratet. Det gør de ved pumpe sand fra havets bund ind på stranden. Først suger skibe sand op og sejler det hen, hvor det skal bruges. Derpå pumpes det ind på kysten gennem store og lange rør sammen med en masse vand.

Rørpumpning er ikke blevet undersøgt

Muligheden for at pumpe jord via rør fra Nordhavn til Lynetteholm er ikke blevet undersøgt i forbindelse med Lynetteholm-projektet. Det har Københavns Kommune bekræftet overfor Christianshavns Lokaludvalg og derfor vil lokaludvalget opfordre By&Havn til at se nærmere på løsningen.

”Da det er teknisk muligt, bør man undersøge, om det er en løsning, som kan bruges. Afstanden mellem Nordhavn og Lynetteholm er kort og umiddelbart kunne man forestille sig, at løsningen vil være mere effektiv, da man slipper for at laste og aflast skibe og lastbiler”, siger Asbjørn Kaasgaard og fortsætter:

”Der skal i alt transporteres mellem 6-7 millioner

tons jord fra Nordhavn til Lynetteholm. Så det er ikke småting, vi taler om.”

Fakta

Transporten af jord fra Nordhavn til Lynetteholm startede i sommer 2023. Frem mod nytår skal der prammes omkring 600.000 tons jord fra Nordhavn til fase 1 i løbet af 2023, mens den resterende jord skal flyttes, når fase 2 af Lynetteholm åbner, forventeligt i 2026.

I alt skal der transporteres mellem 6-7 millioner tons jord fra Nordhavn til Lynetteholm.

tandlægerne
CHRISTIANSHAVN

LONE LANGE | JENS THIEL
DRONNINGENSGADE 48, 1.SAL
1420 KØBENHAVN K

KONTAKT@LONELANGE.DK | KONTAKT@JENSTAND.DK
TELEFON 3257 0019 | WWW.GLADSMIL.DK

Kommunens sagsgang i forbindelse med lovliggørelsesprocesser undrer

Åbning af den offentlige tagcafé på hotel NH Collection i august og processen kommer bag på Christianshavns Lokaludvalg. Da Hotel NH Collection i Strandgade 7 åbnede sin tagcafé 1. august og begyndte at drive forretning på hotellets top, vakte det forundring i Christianshavns Lokaludvalg. Tagcaféen har nemlig en såkaldt flexpergola, der er kræver dispensation for lokalplanbestemmelserne. Det betyder, at der er forhold på tagterrassen, som der endnu ikke er givet tilladelse til.

”Vi har fulgt ombygningen af Ørkenfortet tæt og derfor blev vi også noget overraskede, da vi i loka-

ludvalget kunne konstatere at tagcaféen trods den manglende tilladelse ”åbnede for offentligheden”, fortæller forperson for Christianshavns Lokaludvalg Asbjørn Kaasgaard, og uddyber:

”Vi havde ikke forestillet os, at man kunne åbne en café på det grundlag og drive forretning. Derudover fik vi også den kedelige fornemmelse af, at bygherre uden større omkostninger kunne se bort fra bestemmelserne i lokalplanen.”

Med til sagen hører nemlig, at bygherre allerede i 2022 præsenterede Teknik- og Miljøforvaltningen for

et ønske om at opføre en glasinddækket bygning på tagterrassen. Ønsket blev imidlertid ikke forfulgt, da forvaltningen konstaterede, at det ville være i strid med lokalplanen.

Tilgivelse frem for tilladelse

I stedet har byggeherre et år senere så opført en flexpergola. ”Flexpergolaen er tilsyneladende opført uden forvaltningens vidende, og derfor må forvaltningen nu handle på bagkant af

byggeriet. For os i lokaludvalget kan det derfor se ud som om, at bygherre søger om tilgivelse frem for tilladelse – og at det tilsyneladende ikke har konsekvenser, da hotellet ufortrødent kan holde tagcaféen åben,” forklarer Asbjørn Kaasgaard.

I et brev til lokaludvalget oplyser forvaltningen, at der er sat gang i en lovliggørelsesproces af flexpergolaen og at der er flere måder, bygherren kan gribe det an på.

Bygherre kan ombygge eller nedrive pergolaen, så den ikke er overdækket eller har glasvægge. Dermed kræver pergolaen ikke en byggetilladelse. Hvis bygherre derimod ønsker at bibeholde pergolaen, skal bygherre fremsende en byggeansøgning for at lovliggøre forholdet. Det vil forudsætte en dispensation fra lokalplanen efter nabohearing. Status er, at bygherre har fremsendt en ansøgning om lovliggørelse af flexpergolaen, og den afventer nu at

blive sagsbehandlet. I lokaludvalget bliver man ikke overrasket, hvis bygherres ansøgning imødekommes. ”Vi kan være bange for, at sagen ikke er enestående og at man glemmer den politiske behandling undervejs i sådanne sager. Derfor mener vi, at Teknik- og Miljøudvalget bør overveje om håndteringen af sagen og kommunens sagsgang for lovliggørelsesprocesser generelt, sender det rette signal til de mange bygherrer, der er i København i det hele” afslutter Asbjørn Kaasgaard.

Gratis advokatvagt

Sted:

Kulturhuset Islands Brygge

Tid:

Mellem kl 17-18.

Den første tirsdag i hver måned

Spørgsmål:

Advokat Karin Øhlenschläger (tlf 60165924)

Advokat fm. Mai-Britt L. Friis (tlf 23203533)

**VVS installatør
Jens Havn**

Biltlf: 40846776

Fastnet: 32966776

GLARMESTER

G. Madsen & Sønner A/S

Dronningensgade 55

Tlf. 32576080

Mand.-fred. 8-16.30

Filial:

Kongevejen 11

Tlf. 32 53 61 60

Mand.-fred. 10-16.30

Lørdag 10-13.00

Biltlf: 40 13 76 96 & 40 13 78 17

**BUTIKSRUDER PÅ LAGER
SKIFTERAMMER HAVES I ALLE MÅL**

Tørmoruder
Reparationer
Forsatsruder
Tilskæring af glas
Indramning
Spejle
Opspænding af
plakater
Ventilatorer
Aluminiumfacader
Hærdet glas døre
Skafor Godkendt

**Alt i glarmesterarbejde
FORLANG TILBUD**

YOGA I SOFIEBADET
INKL. SAUNA, KOLDT KAR OG BRUSEBAD

MORGENYOGA TORSDAGE KL 9-10

YIN YOGA ONSDAGE KL 19-20

LÆS MERE PÅ WWW.SOFIEBADET.DK

**Christianshavns
Beboerhus**
Lørdag den 7. oktober
kl. 10-14

Byttemarked

**CHRISTIANS
HAVNS
LOKAL
UDVALG**

MILJØPUNKT
MILJØPUNKT FOR ET BÆREDEGTUET KØB

INDRE BY
CHRISTIANSHAVN

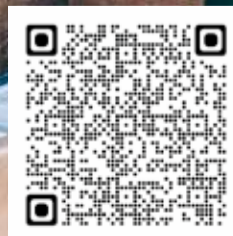

Foto: Clem Onojeghuo

Fra blå til RØDT

Af Hanne - tekst og fotos

Den lille Irma-butik i Brobergsgade har haft den højeste kundetilfredshed i Irma-kæden. Den målsætning viderefører butikschef Kim Larsen nu under de røde Brugsen-farver. I ægte Christianshavnerånd, er det fristende at tilføje. På Havnen er der som bekendt uddelt begejstring for rødt...

Det nye Brugsen-koncept tager udgangspunkt i at drive dagligvarebutikker med nærvær, fællesskab og lokal tilpasning. Det betyder, at de lokale uddelere får stor frihed til lokalt købmandskab, og til at tilvælge de varer som de lokale kunder ønsker at købe.

Vi vil være et alter-

Kædedirektør Torben B. Andersen.

nativ til de store strømlinede discountkæder, og i vores kæde med Danmarks mest lokalt tilpassede butikker, ved vi hvor afgørende det er at have det rette personale

i butikken, der kender de lokales ønsker og behov. Derfor er det glædeligt at 10 ud af 11 butikschefers plus personale fortsætter i butikkerne, siger Kædedirektør i Brugsen, Torben B. Andersen.

Det gælder også for Christianshavn, hvor Kim Larsen, tidligere souschef i Torvegade, nu er en tilfreds uddeler i Brobergsgade.

Han er sammen med sit faste personale meget glad for, at butikken kan videreføres med et stort udvalg af de velkendte Irma-varer - den blå kaffe, sommersalat, mayonnaise - blot for at nævne nogle få.

Når alle butikker er konverteret holder Brugsen, den 12. oktober, en fælles åbningsfest med ekstra gode tilbud til kunderne. På sigt er planen, at kæden kommer til at bestå af mere end 300 butikker, hvor alle facadeskilte på Dagli'Brugsen skiftes til Brugsen.

En lille mindetavle for Irma er placeret i indgangspartiet

Tre tilfredse medarbejdere i den nye Brugsen: Verbenia Sindahl, Frederiks Spangsborg Kilde og uddeler Kim Larsen på den røde løber ved åbningen.

FRA IRMA TIL BRUGSEN

Tekst og foto: Hildur H. Jóhannesdóttir

Irma var Danmarks ældste dagligvarekæde, og den første butik startede som lille æggeforretning i Ravnsborggade på Nørrebro i 1898.

Både Irmapien og Irmannavnet blev til i 1907. Arkitekt Sophus Greiffenberg brugte datteren Else som model til Irmapien.

Et andet varemærke var/er Irmahønen, som er placeret på taget af en bygning ved Dronning Louises bro.

Denne ikoniske berømte høne lægger 7 kulørte æg i minuttet og blev installeret i 1936.

Efter sigende får neonskiltet med hønen lov til at blive, som reklame for COOP. Gad vide om navnet Irma så kommer til at hedde COOP-hønen.

Det vil kun tiden vise. Vi har her i Brobergsgade 7 haft en lille Irmaforretning, som mange af os var glade for. Gudskelov fortsætter den nu som Brugsen med det samme søde og hjælpsomme personale og nogle af Irmas produkter.

Mandag den 18.9 tog jeg nogle fotos af Irmas forvandling og den 24.9 er

skiltningen gået fra Irma til Brugsen og farven blå skiftet til rød og

fejret med rød løber og Dannebrogflag.

Ak ja - tiderne skifter og alt forandrer sig over tid.

Blomsterværkstedet HagenUhre på Wilders Plads

Tekst og fotos: Susanne og Henning

Fra den stemningsfulde høje kælder i Strandgade er Blomsterværkstedet HagenUhre flyttet til Wilders Plads 9A.

Her er lokalerne større og lysere og giver bedre plads til alle blomsterkvindernes store armbevægelser. Det er en fryd at kigge ind ad vinduerne og se de mange farver i lagerrummet og endnu bedre at træde ind og mærke blomsterduften og se kunstnerne i arbejde. Der fremstilles opsætninger og buketter i alskens kompositioner og farver.

Værkstedet har mange faste store kunder og oppynter på hoteller og større arbejdspladser på ugentlig basis, men det er også muligt at bestille hos dem. Det kan gøres på webshoppens www.hagenuhre.com eller ved at

ringe 27213300. Man kan så bestille levering eller selv afhente i værkstedet.

Værkstedet arbejder med fokus på bæredygtighed i valg af leverandører og ma-

terialer. Indpakkingspapiret er lavet af blomsteraffald fra gartnerier, tapen er af bambusfibre, så blomsterne er pakket ind i blomster. Også lokalavisen Christianshavnerens overskudsaviser indgår i indpakningen og får hermed nyt liv som lokalkolorit blandt buketter. Papkasser og folie returneres til leverandøren og bliver genanvendt til ny emballage. Overskudsblomster ryger ikke ud, men forvandles til pynt langs kanalerne til glæde for Christianshavnerne.

Charlotte Hagen Uhre fremhæver det kreative fællesskab, som værkstedet er blevet en del af på Wilders Plads. Her inspirerer man hinanden. Hold i det hele taget øje med Wilders Plads, som er i rivende udvikling.

Christianshavn har fået boghandel. Endelig, endelig, endelig.

Tekst og fotos: Henning og Susanne

Brøg Over Broen ligger på Wilders Plads 1/Strandgade 52 i Over Broen, som er et feministisk kontorfællesskab med café. Boghandlen er en charmerende håndplukket filial af Brøg Litteraturbar på Fiolstræde. Den ligger i et hjørne af caféen skærmet af en glasvæg og er hyggeligt

ser. Alle kredser de på åbne måder om begrebet køn, helt i det feministiske kulturfællesskabs ånd. Lyder det som et smalt litteraturudvalg? Nej, som begrebet køn dækker over de mange nuancer, således også de udvalgte værker. Enhver litteratursker kan finde noget for sin smag her. Læg vejen forbi og gå på opdagelse.

Folkene bag boghandlen og caféen Brøg på Fiolstræde er Anna Johansen og Claes Benthien, og de har løbende en hånd ind over Brøg Over Broen, som altid er fuldt opdateret på udgivelserne. Modellen på Christianshavn er hentet fra den landlige tillidsbaserede jordbærbod: man vælger en bog og betaler på stedet med mobilepay. Findes den ønskede titel ikke på hylderne, kan man skrive eller ringe til Brøg og få den leveret til Brøg Over Broen dagen efter.

Over Broen

Kan man ikke finde det, man leder efter, må man selv opfinde det. Historien om Over Broen starter hos sociologen Cecilie

Nørgaard, som fik behov for et nyt kontor og begyndte at undersøge mulighederne for et kontorfællesskab i sit lokalområde. For hende var det vigtigt, at det udover skrivebordsplads også byggede på et værdifællesskab, hun kunne se sit virke i, hvor man kunne inspirere og inspireres, og invitere andre indenfor til at tage del i stedet - og i bevægelsen mod mere inkluderende og ligeværdige fællesskaber. Ud af den vision opstod Værdifællesskabet Over Broen med både kontorfællesskab, café og boghandel, da hun blev præsenteret for de ledige lokaler på Wilders Plads. De er i dag 8 firmaer à 1 - 2 personer, der alle arbejder feministisk og er indbudt af hende. Stedet har foreløbigt eksisteret i to år og bindes fysisk sammen

af caféen, der drives af Trine Sandø.

Cecilie Nørgaards firma Mangfold er stiftet i 2008 og arbejder for at fremme ligestilling og diversitet. Hun udbyder Prismecertifikatet, et forandringsforløb der handler om at kunne arbejde strategisk med ligestilling, diversitet og inklusion. Derudover holder hun foredrag og skriver bøger. Bogen Han, hun, hen. Opdrag til ligestilling og mangfoldighed er netop blevet oversat til japansk, og hendes malebog for voksne med værker af anerkendte kunstnere er ved at være udsolgt. Hos Nørgaard er der mange farver på paletten.

Arrangementer i Over Broen

Når mange spændende mennesker bringes sammen, opstår der synergi i fællesskabet. Over Broen er således en stærk inspiration i lokalsamfundet. Her er åbne samtalearrangementer og kønsdebatter, der i modsætning til den offentlige ofte stærkt polariserede tone lægger vægten på nuancer-

ingen. Feminister arbejder for ligestilling i bredeste forstand, ikke kun for kvinder. Alle er velkomne. Med plads til 30 opstår en stemning af nærvær og et rum for at være bidragende eller blot lytte.

Arrangementerne er mangeartede. Over Broen har lige fejret et brag af en 2-års fødselsdag, den 7. december afholdes julemarked med blandt andet lokale kunsthåndværkere, kvindernes kampdag den 8. marts samt mændenes kampdag den 19. november fejres naturligvis begge. En litteraturrekke på 6 saloner i efteråret er planlagt. Aldersgrupperne varierer efter arrangementernes karakter, men man mødes på tværs af alder og køn netop på grund af værdifællesskaber.

Café Sandø

Café Sandø er beliggende i den høje kælder med indgang fra gaden og fra gården. Når vejret tillader, sidder der ude langs husmuren og inde i den hyggelige gård. I vintermånederne er der ild i pejsen. Der tænkes i produkter fra feministiske

kollektiver, musik og kunst på væggene med appel til alle. Kunsten er en skiftende udstilling, der udlånes af forskellige kunstnere.

Gå over broen til Over Broen for kaffen, for bøgerne, for arrangementer, for stemning og samvær.

Instagram: [overbroen_chrhavn/cafesandoe/](https://www.instagram.com/overbroen_chrhavn/cafesandoe/) [broeg-litteraturbar](https://www.instagram.com/broeg-litteraturbar/)

FB: [OVER BROEN / Café Sandø](https://www.facebook.com/overbroen-cafe/) / [Brøg Litteraturbar](https://www.facebook.com/broeg-litteraturbar/)

indrettet med reolvægge og en briks. Her kan man i ro og mag gå på opdagelse i de 70 udstillede titler. Her er aktuelle værker, klassikere og sågar dagen-før-udgivel-

Naturklummen

Christianias gamle have

I tidernes morgen indvandrede Christianshavnerne ind i Bådsmændsstræde kasserne, bl.a. fordi der var brug for fodboldbaner og rekreative områder.

Unge Christianshavnerne flyttede ind i boligerne fordi det hele stod tomt. (det var før Christiania)

Hverken stat eller kommune havde planer for området.

Hvor Fremtidsskoven ligger i dag, lå der en våbenfabrik der var proppet med asbest og andre giftige ting. Den blev hurtigt fjernet af militæret og en ny skov blev plantet ovenpå.

Denne fremtidsskov bliver nu flittigt brugt af mange gæster og beboere.

De mange store frie områder blev efterhånden forvandlet til en stor fællshave som blev lavet ved hjælp af arbejdsaktioner. Arbejdet blev foretaget med håndkraft, spyd, hakker, skovle og spader.

Jorden blev beriget med muld fra vores multitoiletter.

Tusindvis af træer, roser og stauder blev plantet fra 1973 til midt i 90'erne.

Det nyder alle godt af nu og Christiania har med

årene forvandlet sig til en gammel have, nænsomt plejet af beboere og gartnergruppen.

Normalisering og de 15.000m2 almen nyttige boliger

Det er jo ikke kun de store grønne delvis vilde voldarealer der gør Christiania så speciel, det er også de store grønne områder i Christiania by, som giver nogle dejlige unikke rekreative byrum.

Man får fornemmelsen af luft, plads og ro, der er altid noget at se på.

Vores bilfri byrum gør også sit til at folk får en oplevelse af at træde ind i en hel anden verden.

For di vi stadig følger den gamle lokalplan om at Christiania skal være et åbent rekreativt område, med blandet bolig og erhverv, og derfor tilgængeligt for alle. Hvilket vi er generelt tilfredse med.

Derfor er det at trampe på vores historie og det store arbejde vi har lavet gennem de sidste 50 år, med at begrønne store områder, særligt i Christiania by, med

kærlighed og entusiasme, når staten nu forlanger at der skal opføres 15.000 m2 almennyttige boliger i de grønne byrum og på volden. Vores arbejde har yderligere givet grundlag for en rig biodiversitet.

Vi er mange der føler at aftalen er blevet urimelig. Bl.a. fordi vi blev lovet skødet til voldområderne og Bastionerne samme dag vi indgik aftalen, men nu her efter et års tid, forlanger staten at de 15.000m2 almennyttige boliger skal stå færdige inden vi får overdraget skødet.

Det er en anden situation end det vi var blevet stillet i udsigt, derfor virker det som om staten er løbet fra den aftale vi indgik.

Ud over at vores grønne bydel bliver en stor byggeplads i mange år fremover, med opgravning af forurenede jord, og ødelæggelse af de grønne byrum, larm og støj, vil det skabe et enormt trafikpres i form af fødder der tramper og cykler der slider på stier og veje med de mange nye beboere.

En del af beboerne vil sik-

ker også anskaffe sig en bil som skal parkeres uden for Christiania, hvilke skaber yderligere trafikchaos i omgivelserne uden for Christiania.

Vi opfordrer derfor alle naboer og brugere til at nyde naturen mens vi har den og slutte op om den, hvis planerne bliver aktuelle.

Læs mere: www.christiani-as-frie-natur.dk

Familiebadning i Sofiebadet

Mandag d. 16. oktober
Tag børnene med i Sofiebadet i efterårsferien. Nyd 2 timer sammen i smukke omgivelser med masser af søj, nærvær og sanselighed for både børn og voksne!

Hyg jer i kurbadet med sauna, dampbad og kar, leg med sæbeskum og skrub hinanden i vores smukke hamam og lær at lave din egen saltskrub eller fodbadesalt!

Det får I:
Introduktion til det gamle badehus fra 1909

Kurbad med sauna, dampbad og kar
Hamam Oplevelse med masser af sæbeskum og mulighed for at lære at massere og skrubbe hinanden.

Mulighed for at lave din egen saltskrub eller fodbadesalt. Pris 195 kr. pr. snude. Aldersgrænse + 8 år. Medbring badetøj samt badesko eller klipklappere til børnene, da gulvene er glatte. Vi har badesko til voksne og håndklæder til alle.

Tider:
Mandag kl 11-13 eller 14-16

Bookinglink:
<https://app.acuityscheduled.com/schedule.php?owner=11434896&appointmentType=17011186>

Kulturnatten 2023
Fredag d. 13. oktober
Fodbad café, rundvisninger og stemningsfuld cellomusik. Kom ind i Sofiebadet og forkæl dine ømme kulturnat fødder med et varmt fodbad. Nyd et glas vin og en tapas-anretning til lyden af stemningsfuld cello i vores højloftede baderum med fantastisk akustik. Eller

oplev en guidet tour mellem marmor, terrazzo og unik arkitektur og hør historien om den gamle badeanstalt fra 1909, der overlevede takket være en gruppe ildsjæle på Christianshavn.

Aftenens program:
Kl 18:00-20:00
Åbent hus med rundvisninger og hamam visning
Kl. 20:00-23:00
Fodbad café, tapas, vin og live musik med cellist Line Felding

Mere om aftenens musik:
Line Felding spiller på Kulturnatten et musikalsk rum af efterårspoesi. Der bliver plads til at trække vejret og finde en plet med ro, når celloen i Sofiebadet er omdrejningspunktet for en aften med sange og instrumental musik. På sætlisten finder man et fletværk af hendes egne kompositioner og nye versioner af noget, man måske kender. Råt, nært og upoleret.

Line Felding spiller også med bl.a. Cody og Rumpistol

og arbejder tit med musik i sammenhæng med litteratur, billedkunst og teater.

Praktisk info:
Gratis entré hele aftenen
Fodbad med urtesalt 50 kr
Tapas anretning 65 kr

Glas valgfrit øko- eller naturvin 75 kr

Læs mere om Kulturnatten i Sofiebadet her:
<https://www.sofiebadet.dk/events/kultur-badeevents/kulturnatten-2023>

Det handler om at bebo og ikke om at bo

Byens udvikling er positiv - men der er huller

Af Hanne, tekst og Henning, foto

På Christianshavnerdagen var der lagt op til en debat om boliger og den sammenhængende by.

De kritiske og forventningsfulde fremmødte christianshavnerne til debatten fik dog ikke indfriet eventuelle forventninger til mere konkrete og lokale emner for Christianshavns bydel. Det kunne for eksempel være plejehjem på Christianshavn eller bevaring af åndehuller i det kolossale byggeboom, der præger havnen, såvel som resten af København.

Oplægget lød: Hvordan skaber vi et boligmarked med adgang for alle, når byen hvert år vokser med nye borgere? Skal alle kunne bo i byen, eller bør manglen på boliger løses ved at bygge boliger i Københavns omegn? Hvad er en ideel huslejepris på en 2-værelseslejlighed? Er 20 procent det rette måltal for andelen af almene boliger i København? Og hvad er en sammenhængende by?

Debatpanelet bestod af borgerrepræsentanterne Morten Melchior (C), Laura Rosenvinge (A) og Knud Holt Nielsen (Ø), samt arkitekt og studielektor på Det Kongelige Akademi, Knud Aarup Kappel. Lars Trier Mogensen, politisk kommentator og selv bosiddende på Christianshavn var ordstyrer. Hurtigt stod det dog klart, at paneldeltagerne ikke havde sat sig ind i specifikke forhold for

Christianshavn. Er byen på rette spor - er Christianshavn?

Er vi på rette spor i København? spurgte Lars Trier Mogensen panelet Knud Kappel lagde ud med at erklære sin fascination af tætheden i byen København .

- Jeg er selv landmandssøn fra Thy og er betaget af tætheden i byen og den mangfoldighed, der gør mange forskellige måder at leve på muligt. Vi er glade for vores naboer og ser i dag en by, der har udviklet sig fra at hænge med populært sagt 'røven i vandskorpen' i 1994 til en metropol med enormt turisttække og en høj grad af beboertilfredshed.

Morten Melchior (C) understregede, at for ham er det vigtigt, at byen faciliterer alle boligformer - ejer-, andel- og lejeboliger.

- Derfor er det vigtigt, at vi får bygget nyt og tilbyder alle boligformer på Refshaleøen, Lynetteholmen og andre mulige steder for at opføre boliger. Vi får skabt mere og mere by og vi har flere greb til at holde prisen nede.

Laura Rosenvinge (S) mente ikke, at politikerne har været helt gode til at lytte til og inddrage borgerne. Det fik hun spredte klapsalver for fra tilskuerne.

Mens Knud Holt Nielsen (Ø) fremhævede, at det er ved at være for sent for københavn-

ske børn og unge at blive i byen, når de flytter hjemmefra, for boligmarkedet er blevet for dyrt. Han fremhævede det helt naturlige, at det er dejligt at beboerne mange steder slipper for narkomaner på trappeopgangene:

- Men der er indlysende for få lejeboliger.'

Bopælspligt på Papirøen til afklaring

Papirøen er som et af de seneste nye byggerier på Christianshavn mere et prestigeprojekt for bygherrer og politikerne, end egentlige fremkommelige boliger - som kan købes uden bopælspligt.

Det var tilsyneladende en nyhed for både Morten Melchior og Laura Rosenvinge, som hver især lovede at tage DEN udfordring med retur til Københavns Rådhus og Borgerrepræsentationen.

Og når nu politikerne taler om en by for alle, hvorfor er der så stadig ikke sat skub i etableringen af et plejehjem på Christianshavn, som en af de eneste bydele ikke har det tilbud, spurgte lokale repræsentanter for gruppen Plejehjem Nu?

Svaret blæser i vinden, for der kom ikke noget svar på spørgsmålet andet end, at det er en kompliceret proces, hvor den rigtige beliggenhed og de rigtige rammer skal findes. Undskyldninger, som Plejehjem NU-repræsentanterne blot rystede på hovedet ad: Det har vi hørt så mange gange - kommunen fralægger sig ansvaret for processen.

Mange andre emner kom op under debatten - blandt andet legalisering af cannabis, som følge af de seneste og voldsomme uroligheder på Christiania, cykeltyranniet, som nogle benævner det store antal cykler på cykelstierne, der ikke alle steder kan rumme alle svage trafikanter - og andre emner.

Debatten viste først og fremmest, at politisk indflydelse anno 2023 i København - og dermed Christianshavn - er afhængig af borgernes engagement og vilje til at orientere politikerne om lokale faktuelle forhold.

Ellers opnår vi ikke byudvikling til gavn for os, der bebor byen.

Den årlige Christianshavnerdag

Den årlige Christianshavnerdag blev en succes trods gråvej og vejarbejde. Som altid bød dagen på debat, prisoverrækkelse, foreningsboder, musik og børneleg, Alting ser som bekendt bedre ud i solskin, og brandbilerne måtte vi undvære pga. vejarbejdet, men med entusiasme og varme trøjer kommer man langt, og Christianshavns Lokaludvalg kom flot i land med sit store arrangement.

Acoustic Idiots slog stemningen an med covernumre fra 60'erne og 70'erne og Hund i Snor lukkede festen kl. 17. Blandt foreningsboderne var Plejehjem Nu, Posedamerne, Sofiebadet, Lokalhistorisk Forening, Lokaludvalget, Medieboden og Miljøpunkt samt workshoppen Glad Sol. På børnesiden var der gammeldags lege, cirkusforestilling og -workshop. "Sidder I godt?" blev der spurgt, og over koret af ja'er lød det fra en lille pige "Jeg sidder slet ikke ned".

De to debatter var velbesøgte, prisuddelingen i pausen mellem dem sjov og hjertevarm og mange christianshavnerne lagde vejen forbi området. Tak til Lokaludvalget for en fin dag.

Klimadebatten

Dagens første debat var "København: Klimaby med plads til natur, kultur og fritid". Marianne Spang fra Miljøpunktet åbnede debatten med en række faglige spørgsmål til kommuneplanstrategien og CO2-neutralitet (nu udsat 10 år), tiltag til borgerinvolvement og adfærdsregulering, til trafikregulering og til sikringen af en grøn by. Under ordstyrer Lars Trier Mogensens faste hånd debatterede politikerne Christopher Røhl (B), Emil Sloth Andersen (Å), Astrid Aller (SF) og

Jens- Kristian Lütken (V).

Aller, SF talte om lukning af mindre betydningsfulde (for trafikken) gader til fordel for grønne byrum som mødested for beboerne. Røhl; B talte om flere boliger og plads til børnefamiliernes nødvendige biler, Lütken, V ønskede sig flere ladestander og ejerboliger (elbiler og imødegåelse af den for store ud- og indflytning i lejeboliger), Andersen, Å mente børn før biler og talte om tredobling af P-afgiften.

Til spørgsmålet om lukning af Torvegade for gennemkørsel var SF og Å for, R imod (start med cykelstierne, der kan bøjes af) og V lodret imod (det rykker problemet andetsteds hen). Til et spørgsmål fra publikum om Østre Ringvej var Å imod Lynetteholmen og talte om roadpricing i stedet, SF bakkede op og så boliger og kystsikring for sig, V "knuselsker projektet" og R var for. SF og R bakkede op om roadpricing, mens V var imod med henvisning til betalingsafgiften. Et forslag om bilvej fra Langelinie

til Refshaleøen vant ikke gehør.

Der var delte meninger om parkeringspladser. Å mente, at det skal være dyrere at være bilist, R slog et slag for parkeringshuse, SF talte om P-pladser uden for boligerne som i Carlsbergbyen og om delebiler, V argumenterede for behovet for egne biler, og så parkeredes P-debatten der.

Hvad med borgertiltag? V talte om elbiler og solcelletage. SF mente, det var en fælles sag, for borgerne skulle være med på den. R talte om 2035, hvor københavnere skulle være klimapositive, ikke neutrale. "Vi når ikke i mål i denne valgperiode". R nævnte genbrug, affaldshåndtering og solceller som tiltag.

En tilhører påpegede overbelastningen af havnetunnelen med yderligere belastning fra Lynetteholmen. SF mente, det var valg, der måtte tages i den nye byudvikling, mens V henviste til udbygning af Metro.

Tekst og fotos: Susanne og Henning

Lars Trier Mogensen gjorde med fagter og spørgsmål sit til at få skub i debatten om boliger, byudvikling og den sammenhængende by. Bag ordstyreren ses fra venstre Knud Aarup Kappel, Laura Rosenvinge (S), Morten Melchior (C) og Knud Holt Nielsen (Ø).

Svarene på Quizzen:

Hvad ved du om vores klima og miljø?

Til Christianshavnerdagen var der mange steder gang i debatten om klimaet. Flere boder – bl.a. Miljøpunkt og Plastikfrit Christianshavn - havde stort besøg. Og i Enhedslistens bod kunne man få en quiz om klimaet med spørgsmål, der både havde global og lokal aktualitet. Spørgsmålene var svære, og ingen fik fuldt hus. Maria Marcus kom nærmest med 9 rigtige – og blev den glade vinder af en kurv med økologiske produkter.

Her har du spørgsmålene her – med de rigtige svar allernederst.

1. Hvilken rekord for temperaturen på vandoverfladen i det nordlige Atlanterhav blev registreret denne sommer? 24,9 grader – 17,5 grader – 12,2 grader
2. Hvilke partier på Københavns Rådhus går imod etablering af Lynetteholmen? EL, SF og Alternativet - EL og Alternativet - EL og SF
3. Det Radikale Venstre har foreslået, at der skal lægges afgift på forbrug af bl.a. oksekød, beklædning og flyrejser, og at de 40 mia., det vil give i statskassen, bl.a. skal bruges til at lette skatten for de laveste indkomster. Hvor stor en del af de 40 mia. foreslår de skal bruges hertil? 30 mia - 20 mia - 10 mia
4. Ifølge Parisaftalen fra 2015 skal den gennemsnitlige CO2-udledning pr. borger ned på 3 tons for at forhindre vandstigning med tilhørende klimaforandringer. Hvad er udledningen i dag pr. indbygger i Danmark? 10 tons- 13 tons - 18 tons
5. Kødproduktion er en væsentlig årsag til ændringer i klimaet. Hvor stor en del af verdens samlede landbrugsareal bliver i dag udelukkende brugt til dyrehold og foder? 32% - 62% - 82%

6. I landbrugsaftalen fra oktober 2021 besluttede et bredt folketingsflertal at udtage 100.000 hektar kulstofrige lavbundsjord fra dyrkning inden 2030. Hvor meget er foreløbig udtaget? 187 ha - 1.087 ha - 20.087 ha
7. I 1989 vedtog folketinget, at 25% af Danmark skulle være dækket af skov omkring 2050. I 1990 var tallet ca. 11%. Hvad er tallet i dag – 34 år senere? 12,4% - 14,9% - 18,7%

8. Hvornår fremlagde Enhedslisten en række forslag i folketinget om stop for brug af pesticider i landbruget og på offentligt ejede arealer? 1995 - 2000 – 2005

9. Hvor mange køretøjer (ikke cykler) kører iflg. Københavns Kommunes trafiktælling igennem Torvegade mellem kl. 7.00–19.00? 10.820 - 17.520 - 20.340

10. Københavns Kommune har udpeget omkring 25 særligt udsatte lokaliteter i kommunen, som kan sikres relativt let og billigt mod stormflod. - Hvor mange af lokaliteterne er beliggende på Christianshavn? 11 lokaliteter - 16 lokaliteter - 19 lokaliteter

11. Øgede temperaturer får isen til at smelte og vandstanden i verdenshavene til at stige. FN's klimapanel angiver det sandsynlige interval for den globale havvandsstigning for år 2300 til mellem 2 og 7 meter (højt regnet). Hvor meget forventes vandet at stige i perioden frem til år 2100 (hvor højeste tal er, hvis vi fortsætter som hidtil)? 30 til 60 cm – 70 til 100 cm – 130 til 150 cm

12. Hvor stor en del af Danmarks energikilder er i dag baseret på vedvarende energi? Tallet er fra regnet biomasse og biogas. Med den beregningsmetode var andelen af forbruget, som kom fra vedvarende kilder i år 2000 nede på 2 procent. ca. 16% - ca. 24% - ca. 45%

De rigtige svar: 1: 24,9 grad-

Anne Maire Helger,
fotografet af Hildur H
Johannesdóttir

Og årets pris gik til ...

Annemarie Helger, naturligvis. Festlig og farverig som altid mødte hun op på Christianshavnerdagen i sin smukke kulørte Christiansiakjole og modtog prisen. Med æresbevisningen fulgte et beløb på 13250 kr. En krone per christianshavner. Begrundelserne var mange, for med sit sociale engagement, sin næstekærlighed og sin retfærdighedssans har Annemarie Helger faret og kæmpet for det Christianshavn, vi alle er så glade for. Takketalen var da også en hyldest til fællesskabet og til friheden. Ansvar vi alle må tage på os, for det gælder sammenholdet i det lille samfund. Selvfølgelig fik vi også en sang "Se mine kjoler" og en erklæring "Jeg er til den side, hvor hjertet sidder – det er rødt!" Et er at have idealer, noget andet er at leve dem, og det gør Annemarie Helger. Hun rundede af med at inddrage forsamlingen i en selvdigtet fællessang om Christianshavn. "Christianshavn, du er dejlig, du er noget særligt og vi elsker dig." Den blev sunget af hjertens lyst.

Tekst: Susanne

BEGRAVELSESFORRETNINGEN
ISLANDS BRYGGE
DØGNVAGT 32 95 75 75

En smuk og værdig afsked
Aftale træffes gerne i Deres hjem

 Allan Nielsen

Leifsgade 6 - 2300 København S
 www.info-bedemand.dk
 Email: bedemand@info-bedemand.dk

Læs
Christianshavneren
på nettet

- Læs **foromtaler** af events, der ikke kan nå med i den trykte avis
- Få et **hurtigt overblik** over, hvad der rør sig på Christianshavn
- Læs hele den trykte **avis i PDF**
- **Annoncører** kan læse om formater og priser osv.

www.christianshavneren.dk

Skolen for Tai Chi Chuan
 Christiania
 Siden 1984
 Qi gong og Tai chi for
 begyndere og øvede

Lars Ewé, tlf. 20 84 87 12
www.energiværkstedet.eu

Udstilling 23. SEPT 2023–28. JAN 2024

STOF TIL EFTERTANKE

ALDA MOHR EYÐUNARDÓTTIR
 RAGNHILD HJALMARSDÓTTIR HØJGAARD
 ÝRURARÍ

NB Nordatlantens Brygge

Strandgade 114, Christianshavn
 nordatlantensbrygge

KRÆMMERHUSET

Din Isenkræmmer
på Torvet

Dronningensgade 48
 Christianshavns Torv
 1420 K - Tlf. 3257 6841

RABES
HAVE

Tlf.: 3257 3417

Åbent
 Onsdag-Søndag 11-20
 Køkken 12-16

Christianshavns Beboerhus OKTOBER 2023

Dronningensgade 34 / Tlf 32578818 ml. kl. 13.30-18.00 og 19.00-21.00 / www.beboerhus.dk
Åbent man - ons 13:00-23:00 / tors - lør 13:00-24:00 Facebook: Christianshavns Beboerhus

Spisehuset

Spisehuset er fortsat på pause, men vi har mad i caféen - gryderet til 75 kr og suppe til 55 kr

Kunst i Bebo: Rene Petersen & Robert Larsen

“Robert lokede, “Skal vi ikke male nogle fantasimarmor”. Vi var begge gamle malere, vi havde arbejdet både i kirker og på slotte med dekorations marmor, både “ægte” og dekorations marmor. René havde også genmalet nogle af sine plakater i mindre størrelse, plakater han for flere år siden havde udstillet i Beboerhuset.

Samarbejdet omkring billederne har været ren hygge i sommerhuset udendørs grundet oliefarven. Vi havde kendt hinanden siden vi gik på teknisk skole og gået på de samme kurser i marmorering. Robert blev konservator på National museet og René endte som malermester.”

Malerierne kan ses fra d. 3/10.

Fernisering d. 12/10 kl. 17 i Caféen.

Koncerter & arrangementer

Fredag d. 6/10 kl. 20.00. Forsalg 100 kr

Latin Vibes - Classic Latin Jazz

Latin Vibes er en kvartet der spiller i den klassiske latin jazz stil. Musikken er inciterende, dynamisk, til tider intim, sensuel og altid swingende.

Lørdag d. 7/10 kl. 20.00. Forsalg 100 kr

BLIKFANG Releasekoncert

Blikfang fejrer udgivelsen af "Vær dig selv" med fest på Christianshavns Beboerhus. Blikfang giver koncert og får følgeskab af to specielle dj acts: Mads Axelsen + Phi Phi Dream Island

Fredag d. 13/10 kl. 21.00. Fri entré

KEJSER

Kejser indtager Christianshavns Beboerhus til en storslået koncert i intime rammer på Kulturnatten forud for udgivelsen af debutalbummet 'Drømmen på Plakaten'

Lørdag d. 14/10 kl. 20.00. Forsalg 90 kr

Det Ny Orkester

Support: LIN

Fredag d. 20/10 kl. 20.00. Forsalg 80 kr

Girlfriend Experience + Les Severe (se) + Dj Gul

Aftenen byder på koncerter med Girlfriend Experience samt svenske Les Severe, som giver deres første koncert på denne side af Øresund. Efter koncerterne vender DJ Gul plader og sætter gang i dansegulvet

Lørdag d. 21/10 kl. 12.00-20.00. Fri entré

Vintage Lounge vol. 2

Præsenteret af GLAM og Beboerhuset.

Vi havde en fantastisk første

Vintage Lounge - så vi holder en ny!

Er du til eksklusivt vintage second-hand

tøj såvel som originale design? Så kom til

Vintage Lounge 2 og få et glas bobler,

tag forbi vores tarotkort læser, vores værksted

eller bare på jagt i de kollektionerne

Christianshavns Beboerhus modtager honorarstøtte fra:

STATENS KUNSTFOND

Tirsdag d. 24/10 kl. 20.00. Entré 60 kr

En aften med The Rolling Stones

Kom til Stones tribute aften med Flemming Rasmussen og Thomas Vilhelm

Fredag-lørdag d. 27-28/10. Forsalg. Mere info på vej

Byggeworkshop m. korporativet Log Ladies

Log Ladies afholder byggeworkshop på Beboerhuset. Log Ladies er et feministisk byggekooperativ, der arbejder for en mere mangfoldig og bæredygtig byggebranche og et mere bæredygtigt arbejdsliv. Bl.a. gennem at afholde workshops, der sigter efter et tryggere læringsrum, og at bygge i danskgroet træ og genbrugsmaterialer.

Til workshoppen vil I lære basalt værktøj at kende, og sammen vil vi bygge udendørsmøbler til vores beboerhus på Christianshavn

Lørdag d. 28/10 kl. 14.00-23.45. Fri entré

Break Forward i Beboerhuset 2023

Et heldags arrangement for børn, voksne og nogle af verdens bedste breakdancere

Mandag d. 30/10 kl. 19.00. Fri entré

Bogklubbens Øjne

Er en nyopstartet bogklub i Beboerhuset, hvor vi mødes en gang i måneden og deler vores læseoplevelser - altid kl. 19. Næste gang er 'Slottet' af Franz Kafka på programmet

Tirsdag d. 31/10 kl. 20.00. Fri entré - donationer modtages!

Django jam

Jam session med åben scene - medbring dit instrument og spil med! - eller køb en drink og nyd de svingende toner

Mandag d. 6/11 kl. 20.00. Forsalg 125 kr

Stonefree

- Et liv med og uden Gasolin

Mød Franz Beckerlee og oplev hans fascinerende fortælling live

Tirsdag d. 7/11 kl. 20.00. Entré 100 kr

Thomas Negrijn & The Whistleblowers

Fredag d. 10/11 kl. 20.00. Forsalg 100 kr

Uden Ord - releasekoncert for 'Verden Den Er Lige Her'

Onsdage kl. 18.00. Fri entré

Ordregn soiré

Sangskrivere, prosaister, journalister og poeter. Kom, skriv og del jeres tekster med andre skrivende i Christianshavns Beboerhus. Alle er velkomne

Lørdag d. 9/9 kl. 13.30 + torsdag d. 28/9 kl. 11.30. Gratis

Havedage i Beboerhuset

Har du grønne fingre? Eller savner du måske at se ting gro? Planter, så og luge? Drikke kaffe i solen og bestemme hvilke planter der skal beskæres? Så kom og vær med i vores havegruppe og få fingrene i den christianshavnske muld! Det er altid den anden lørdag i måneden kl. 13.30 og den sidste torsdag i måneden kl. 11.30.

Faste aktiviteter

Bridge

Christianshavns Bridgeklub: Mandage kl. 18.30 - 22.15 i sæsonen (jan-april og sep-dec). www.christianshavnsbridge.dk

Cirkeldans

Torsdage i lige uger kl. 19:30 - 21:30
Deltagerbetaling: 40,- pr. gang.
Information: Randi og Carsten Michaëlis
<http://www.cirkeldans.dk>
e-mail: randi@carmic.dk / tlf.: 32 59 57 29

Croquis

Torsdag fra 19.00 - 21.00 i Transitten.
Deltagergebyr 50 kr.
Medbring selv papir og tegnegrej; vi har tegnebræt. Holdet er uden underviser, men Beboerhuset sørger for at booke model.
Ingen tilmelding, bare mød op!

La Boca tangosalon

Hvertorsdag i salen fra 20.00 - 23.00.
Entré: 60 kr. Begynderundervisning/Intro til argentinsk tango med Ann Berit Sourial og Gunner Svendsen: kl. 19-20 (Ingen tilmelding. kom med eller uden partner).
Pris: 60 kr. (eller 100 kr. inkl. entré til tangosalonen efterfølgende)

Musikakademi Amager

Musikalske legestuer for børn i alderen 2-5 år: Tirsdag fra kl. 16.30 og onsdag fra kl. 15.45. Børnekor for børn i alderen 6-12 år: Onsdag kl. 17.15. Med Katalin Willumsen. Se mere på: musikakademi.dk

Lokaler m.m.

Lokaler i Beboerhuset bookes ved at ringe på tlf. 32578818 ml. 13.30 - 18.00 og 19.30 - 21.00. Lejepriser: 10 kr. i timen for lokale + 20 kr pr. person i timen (ved undervisning/erhverv 25 kr. pr. person i timen).

Lokaler til fest

Ring på 32576242 mandag og onsdag mellem 13.00 - 17.30.

Bliv medlem

Vil du støtte op om Beboerhuset og have indflydelse på, hvordan det skal se ud i fremtiden? Så bliv medlem af Beboerhusforeningen.
Det koster 150 kr. pr. år for voksne, og 75 kr. pr. år for pensionister og studerende.

Gå ind på: beboerhus.dk/blivmedlem - eller få en indmeldelsesblanket i Beboerhusets café.

Vor Frelsers Kirke

Gudstjenester

Søndag d. 1. oktober, kl. 10.30

Højmesse og konfirmandindskrivning v/ Susanne Møller Olsen

Søndag d. 8. oktober, kl. 10.30

Højmesse v/ Finn Damgaard

Søndag d. 8. oktober, kl. 14.00

Nordisk festgudstjeneste v/ Marlene Lindsten
Fælles gudstjeneste for den norske, svenske, danske, finske, islandske, grønlandske, færøske og samiske kirke.

Lørdag d. 14. oktober, kl. 10.30

Dåbsgudstjeneste v/ Marlene Lindsten

Søndag d. 15. oktober, kl. 10.30

Højmesse v/ Marlene Lindsten

Lørdag d. 21. oktober, kl. 10.30

Dåbsgudstjeneste v/ Susanne Møller Olsen

Søndag d. 22. oktober, kl. 10.30

Højmesse v/ Susanne Møller Olsen

Lørdag d. 28. oktober, kl. 16.00

Halloween-børnegudstjeneste v/ Marlene Lindsten

For børn og forældre. Kom gerne udklædt.

Søndag d. 29. oktober, kl. 10.30

Højmesse v/ Marlene Lindsten

Natkirken i oktober

I Natkirken kan du opleve koncerter eller deltage i forskellige aktiviteter. Der er altid nadverandagt kl. 21.30. Aftenens skrevne bønner bedes i forbindelse med andagten.

Natkirken har åbent fredag fra kl. 20.00. Bemærk at Natkirken fra og med oktober lukker kl. 22.00, en time tidligere end før.

Fredag d. 6. oktober
Skriveværksted med journalist og forfatter Roberta Montanari v/ præst Finn Damgaard
"Høst" Høsten kommer troligt hver sensommer, men i denne tid er vi mange, der bekymrer os: Vil naturen stadig brødføde os og vil fremtiden stadig give os høst? På skriveværkstedet vil du gennem simple skriveøvelser få lejlighed til selv at forbinde dig til naturens skabninger. Deltagelse er gratis, men der er begrænset antal pladser. Tilmelding til Susanne Møller Olsen på smo@km.dk.

Fredag d. 13. oktober
Kulturnat kl. 18.00 - 23.00
Bemærk ingen Natkirke. Se program længere nede.

Fredag d. 20. oktober
Stilhed og musik v/ præst Susanne Møller Olsen
Dørene står åbne til et af byens ældste og smukkeste rum til bøn og eftertanke.

Fredag d. 27. oktober
Stilhed og musik v/ præst Finn Damgaard
Dørene står åbne til et af byens ældste og smukkeste rum til bøn og eftertanke.

Kunne du tænke dig at indgå i arbejdet omkring Natkirken?

Som frivillig i Natkirken vil du sammen med et godt hold af frivillige og kirkens præster indgå i samarbejdet om at skabe et vigtigt åndehul midt i byens og livets larm. Lyder det som noget for dig, så kontakt sognepræst og leder for Natkirken Susanne Møller Olsen på smo@km.dk eller på tlf: 40429490.

Koncerter

Hør klokkekoncerter hver fredag i en time fra kl. 15.00. Nyd tonerne fra tårnet ved volden, kanalen eller dit yndlingssted på Christianshavn.

Tirsdag d. 10. oktober, kl. 14.00

Foredrag og koncert: Uhørte kvinder v/ Michala Linn
Pianist Michala Linn spiller og fortæller om glemte kvindelige komponister og deres betydning for hende. Koncerten er en del af efterårets arrangementer i Menighedsplejen på Christianshavn, der i år har temaet "de STÆRKE KVINDERS arv". Find hele programmet på www.vorfrelserskirke.dk og www.christianskirke.dk. Pris: 30 kr. der går til menighedsplejens arbejde.

Fredag d. 13. oktober, kl. 18.30, 19.30, 20.30 og 21.30
Minikoncerter på Kulturnatten
Se programmet længere ned.

Søndag d. 15. oktober, kl. 12.00

Vocal Line fra Århus er et flagskib inden for rytmisk vokalmusik i Danmark. Lørdag d. 21. oktober giver de koncert i Vor Frelsers Kirke (pressefoto).

Klokkespil på Prins Christians fødselsdag

Lørdag d. 21. oktober, kl. 17.00 - 18.30

Koncert med Vocal Line: "There is a crack in everything (...that's how the light gets in...)"

Vocal Line, det internationalt anerkendte rytmiske vokalensemble fra Aarhus, giver koncert i Vor Frelsers Kirke med en koncert der henter sin titel i Leonard Cohens smukke "Anthem". Her præsenterer de et fængslende program med nyskabende vokalarrangementer inden for den rytmisk kormusik. Billetpris: 195,- / Studerende: 145,-. Billetter kan købes på Safeticket.dk.

Søndag d. 22. oktober, kl. 12.00

Matiné med Thisted Kirkes Mandskor
Thisted Kirkes Mandskor er et af Danmarks bedste kor for herrer. De gæster Vor Frelsers Kirke med en dejlig søndags matinékoncert. Gratis entré

Kulturnatten i Vor Frelsers Kirke

Fredag d. 13. oktober, kl. 18.00 - 23.00

Gå på opdagelse i Vor Frelsers Kirke og Vor Frelsers Kirkes tårn på Københavns Kulturnat. Nyd aftenudsigten over byen fra tårnet, oplev barokkens overdådige udtryk og besøg det mystiske kirkeloft, som kun er åbent på Kulturnatten. Bemærk at kirken lukker kl. 22.00 og tårnet kl. 23.00.

Barok Kunst: Kreativt værksted for hele familien, kl. 18.00 - 22.00

Dyk ned i barokkens rigdom. I det kreative værksted kan hele familien eksperimentere med barokkens kunstneriske udtryk sammen med billedkunstner Suzette Gemzøe.

Oplev det barokke kirkerum, kl. 18.30 - 22.00

Under hvælvingernes stjerneskræ kan du møde barokkens overdådige udtryk og blandt andet opleve kirkens største lysekroner helt tæt på. Der vil være kirkeguider i rummet

gennem hele aftenen, som gerne fortæller om rummets inventar og højdepunkter fra kirkens spændende historie.

Minikoncert med Vor Frelsers Vokalensemble kl. 18.30, 19.30, 20.30 og 21.30
Nyd lyden af kormusik fra barokken i det smukke kirkerum, ved minikoncerten med de dygtige professionelle sangere i Vor Frelsers Kirkens vokalensemble under ledelse af Lars Sømod.

Kom til tops i tårnet og besøg kirkens loft, kl. 18.00 - 23.00
Stig til vejrs i det 90 meter høje tårn og bliv belønnet med den smukkeste udsigt over skumringsbyen. De modige kan også prøve kræfter med de øverste 150 trappetrin, der løber uden på spiret! Besøg det enorme, mystiske loft over kirken, der kun er åbent på Kulturnatten.

Pris: Adgang til tårnet og loftet kræver fremvisning af Kulturpas. Kulturpasset koster 110 kr. (børn under 12 år er gratis) og giver adgang til alle Kulturnattens arrangementer.

Vor Frelsers Kirke inviterer børn og forældre til Halloween-gudstjeneste i den uhyggeligt pyntede kirke lørdag d. 28. oktober, kl. 16.00 - 16.30. Kom meget gerne udklædt

Christians Kirke

Gudstjenester

Søndag 1. oktober kl. 10
17. s. efter Trinitatis
Højmesse v/ Claus Oldenburg
Søndag 8. oktober kl. 10
18. s. efter Trinitatis
Højmesse v/ Pia Søltøft
Søndag 15. oktober kl. 10
19. s. efter Trinitatis
Højmesse v/Claus Oldenburg
Søndag 22. oktober kl. 10
20. s. efter Trinitatis
Højmesse v/ Claus Oldenburg
Søndag 29. oktober kl. 10
21. s. efter Trinitatis
Højmesse med indsættelse
af sognepræst Karen Felter
Vaucanson
Søndag 5. november kl. 16
Allehelgen
Højmesse v/Pia Søltøft
Ved Allehelgen mindes vi
årets døde, hvis navne læses
op under højmessens. Højmes-
sen begynder kl. 16 og foregår
i Christians Kirkes krypt.

Kom til gudstjeneste i Chris-
tians Kirke – på DR i oktober
Over to aftener i septem-
ber indtog DR Christians
Kirke til optagelsen af i alt
fire gudstjenester til tv-pro-
grammet Til Gudstjeneste. I
forbindelse med optagelserne
var der inviteret fire gæster
til debat og samtale mellem
sognepræster Pia Søltøft og
Claus Oldenburg og Sofie
Østergaard, der er vært på
programmerne. Du kan også
komme med til gudstjeneste
– og høre, hvad gæsterne og
præsterne debatterede – on-
line på DR TV eller på flere af
DRs kanaler i oktober.

Det sker også

Mandag 2. oktober kl. 19.30
Kammermusikforeningen af
1887: Koncert med Frederik
Øland, Andreas Brantelid og
Petya Hristova
Violinist Frederik Øland
indtager denne aften scenen
med cellist Andreas Bran-
telid og pianist Petya Hris-
tova med værker af Barber,
Kodaly og Mendelssohn.
Løssalgsbilletter á 150 kr.

sælges i døren – børn og stu-
derende har fri entre.

Tirsdag 3. oktober kl. 17.30-
18.30
Fyraftenskursus: Tros-
bekendelsen v/ Claus Old-
enburg
Kom og bliv klogere på Tros-
bekendelsen – historien bag
dens tilblivelse, de forskel-
lige varianter og mange
betydningslag deri. Kurset
er åbent for alle interessere-
de, og man er velkommen,
selvom man ikke kan deltage
hver gang. Det finder sted i
kirketjenerboligen ved siden
af kirken alle tirsdage frem
til medio december (uge 42
undtaget), og deltagelse er
gratis.

Tirsdag 3. oktober kl. 19.30
Klaverrecital med Nina
Kavtaradze
Oplev stjernepianist Nina
Kavtaradze med Vier Im-
promptu op. 90 af Schubert
samt fire marcher af forskel-
lige komponister. Fri entre.

Torsdag 5. oktober kl. 19.30
Koncert med Tórshavnar
Kamarkór
Med både ny færøsk kor-
musik og nyere nordisk og
international kormusik på
repertoiret giver Tórshav-
nar Kamarkór koncert flere
gange årligt på Færøerne og
har de seneste år optrådt
i bl.a. Reykjavik og Cork i
Irland. Denne aften gæster
de kirken med et program
bestående af færøsk kompo-
neret kormusik. Fri entre.

Tirsdag 10. oktober kl. 14
Uhørte Kvinder: Musikfore-
drag v/ pianist Michala Linn
Menighedsplejen fortsæt-
ter sin efterårssæson med
et helt særligt musikfore-
drag med den unge pianist
Michala Linn. På baggrund
af lang tids research har hun
'komponeret' sin helt egen
hyldest til glemte kvindelige
komponister, hvis værker
hun opfører denne eftermid-
dag; blandt værkerne og
blandt hendes egne favorit-
ter er Clara Schumanns
klaversonater. Undervejs

beretter hun om kvindernes
personlige historier. NB:
Arrangementet finder ek-
straordinært sted i Vor Frel-
sers Kirke.

Fredag 13. oktober kl. 18-23
Kulturnatten 2023: Chris-
tians Kirke bag kulisserne
Mød os i aftenmørket - til ko-
rte foredrag, rundvisninger,
brætspil og skattejagt. Se
starttidspunkter for rund-
visninger og miniforedrag på
christianskirke.dk

Søndag 5. november OG
søndag 12. november kl. 15
og 18
Koncert med Søren Huss
Billetter købes på ticket-
master.dk

Vær med til to særlige mærkedage i oktober

Vi byder velkommen til
Christians Kirkes nye præst

Christians Kirkes menighed-
sråd og personale håber at
se mange kendte som nye
ansigter, når kirkens nye
sognepræst Karen Felter
Vaucanson indsættes ved
højmessens søndag d. 29.
oktober kl. 10.
Indsættelsen sker ved provst
for Amagerbro Provsti, Mi-
chael Krogstrup Nissen,
hvorefter højmessens af-
holdes videre ved Karen.
Umiddelbart efter højmes-
sen inviterer menighed-
srådet til reception med let
traktament i sognelokalerne
i Stanleys Gaard, St. Sønder-
voldstræde 2.
Karen flyttede ind i præste-
boligen ved siden af Chris-
tians Kirke sammen med sin
mand Bastian og deres tre
små drenge – Ralph, Emil
og Ferdinand – i slutningen
af juni. Oven på nogle gode
sommerråder er familien
allerede faldet godt til på
Christianshavn, og Karen
glæder sig til igen at trække
i præstekraven, når hun om
kort tid giver barslen videre
til Bastian.

Afsked med sognepræst
Claus Oldenburg

Indsættelsen af Karen be-
tyder en uundgåelig afsked
med vikarierende sogne-
præst Claus Oldenburg, som
på forbilledlig vis har gledet
ind i Christians Kirkes dna
og samtidig sat eget humor-
istiske, historiske og Thomas
Mannske præg på såvel
prædikener som aktiviteter
uden for kirketiden.
Claus har sin sidste
højmesse i Christians Kirke
søndag d. 22. oktober kl.
10. Efter højmessens byder
menighedsrådet på lidt ek-
stra til kirkekaffen, og alle
er meget velkomne.
Efter højmessens d. 22. ok-
tober fortsætter Claus sin
tilknytning til kirken året
ud, dels med dette års kon-
firmandhold, som han var-
etager frem til nytår, og
dels med aftenkursus for
voksne om trosbekendelsen,
som løber frem til medio
december.

Christiansk dronefoto tårn 2023

Sæt kryds i kalenderen i november

Onsdag 15. november kl.
17: Højskolesang med Peter
A.G.
Midtvejs gennem november-
mørket inviterer Christians
Kirke inden for til en times
højskolesang med Peter A.G.
Sangene er udvalgt af Peter

A.G. selv, og forud for hver
sang vil han knytte et par
ord - og med kyndig assis-
tance fra Søren Johannsen
på kirkens Steinway lede
fællessangen og forhåbentlig
få stemmerne på gled.
Vi synger fra kl. 17-18, og
bagefter byder kirken på
sandwich, vand og kaffe

til dem, der har lyst. Det
er gratis at deltage, men
kræver tilmelding senest d.
10/11 pga. indkøb til mad.
Ønsker man ikke en bid
efter sangen, er man meget
velkommen uden tilmelding.
Du tilmelder dig her: chris-
tianskirke.dk/menighed-
saften

Karen Felter Vaucanson

Kulturnat på Christianshavn Hvad sker der ?

Forslag til oplevelser her på Christianshavn !

Sofiebadet.

Sofiegade 15 .Kbh 1418

Kom over i den smukke gamle badeanstalt, mange af de gamle Christianshavnerne, husker nok, hvor tit vi kom der med vores unger og badede. Dengang vi ikke havde bad selv!

Så var det smukke sted, ved at blive lukket og overlevende kun pga de ildsjæle, vi heldigvis har her på Havnen.

Nu er det igen i farezonen, og jeg håber at der igen er nogle der får det reddet !!

Men her på Kulturnatten har i mulighed for komme over og få; Fodbad, et glas vin evt Tapas Anretning og musik kl 20-22

Åbent fra 18-23

Tjek det ud ...

O-Overgaden

Overgaden Neden

Vandet 17

Her kan i opleve 3 udstillinger i 1.

Anna Rettl's nye male-riudstilling, der fremstiller den nøgne sandhed om en ære.

Rasmus Myrups quær skulpture, opdaterer nordiske folkeminder med værker af runesten og lysekroner af fyrretræ.

Calle Spooner, internationale videoværker, performance nye værker under hele udstillingsperioden.

Åbent fra 18-23

Statent værksteder for kunst

Strandgade 27b

Kom ned i Danmarks største kunstneriske værksted Hus på 5 etager med bla Me

tal, Træ, Tekstil, væv, ler, fotokunst !

Tjek selv det hele ud..

Ikke mindst nyd den helt vidunderlige beliggenhed.

Mener osse her er en cafe. Åbent 18-23

Nordatlantens Brygge

Strandgade 91

Nyd her en aften med performances og talk fra Færøerne, Island og Finland.

Lad børnene møde den store Isbjørn der står på 1 sal og se alle de smukke værker.. Rundt i huset!

Se på Pakhuset og dets unikke historie.

I cafeen sælges bla islanske vafler, færøsk øl, og grønlandsk kaffe.

Så hyg jer: og nyd de mange indtryk.

Åbent; 18 -24

Vor Frelser Kirke og Tårnet

Samkt Annægade 29

Ta feks. Udtil Frelserkirken og så snekl dig op, mærk vinden suse i dit hår, som Gasolin sang, ja gør det mærk vinden og se byen under dine fødder, se osse det mystiske kirkeloft, der kun er åbent på kulturnatten !

Sid i kirkerummet og lad ro'en sænke sig! Ret smukt med fyrefadslys og fantastisk lysindfald ren magi!

Bare nyd stemningen her! Igen. Åbent mellem 18-22

Det Kongelige Teater Operaen.

Ekvipagemestervej 10

Ta ud og oplev salen fra den fantastiske scene, hele "skibet" set fra scenen, bemærk

de 3 store lysekroner i indgangen! Udefra ligner de synes jeg og mange andre, de 3 prikker i Christianiaflaget, måske en hilsen hvem ved? Sjovt er det

Hør operakoret, musikalsangere, se kostumeteknikere, skræddere i arbejde, se sangere blive iført kost og mask!

Åbne prøver på danseforestillingen Leanning Tree.

Så afsted her er så dejligt! Åbent fra 18-23

Ubåden Sælen

Holmen Bradbænken 1

Kom ombord i denne unikke ubåd!

Oplev hvor besætningen har arbejdet, spist og sovet uger af gangen !

Forestil dig så hele foregik langt nede i dybet og med fare for at blive ramt af en torpedo!

Meget speciel oplevelse og mange tanker dukker op!

Så nu afsted ud og oplev en dejlig aften rundt på Christianshavn. Her var bare lidt foreslag, der er meget mere, find det når kulturpasset kommer

Udover disse kulturnat tilbud er der jo stadig alle cafe'erne og spillestederne.

Galloperiet Christiania, Beboerhuset, Kulturcafe'en, Månefiskeren, Loppen osv osv

Så igen afsted og god fornøjelse til alle.

s

Danmarks første brugerstyrede Sundhedshus fylder holder åbent hus

Det er med sundhedsfaglig og social stolthed, at der bliver inviteret til åbent hus fredag d. 6. oktober kl. 13-20 for at fejre at Danmarks første og hyggeligste lokalt drevne Sundhedshus 50-års fødselsdag.

Fødselaren er naturligvis Christianias Sundhedshus der, i 1973, startede "Urtehospitalen" som en konsekvens af at lægevagten ikke ville køre på Christiania. Siden blev det til Christianias Sundhedshus, et sundhedstilbud for alle. Huset var en aktiv med-spiller i Junkblokadens 1986 og driften er nu støttet af Christiania og Københavns kommune.

Det anonyme tilbud, med bl.a. læge, sygeplejerske, kostvejleder og socioassistent behandlede i 2022 over 2000 borgere. Både christianitter, københavnere og hjemløse.

Det lægefaglige niveau går her hånd i hånd med det komplementære og det nyeste skud på stammen er NADA og laserbehandling. Borgere der ikke kan navigere i det "normale" social og sundhedssystem, får her den trykthed og omsorg der kan give dem en bedre sundhed og livskvalitet og hjælpe dem videre i det offentlige sundhedssystem, hvis der er behov for det.

Sundhedshuset er et sted hvor mennesket sættes i centrum og personale og frivillige bliver hængende i decenier.

I alle årene har det også været muligt at købe urter og cremer lavet på basis af naturlige planter.

Sundhedshuset er, ifølge socialforvaltningens egen

rapport, med til at spare kommunen 5-6 millioner kroner årligt, alene på sårbehandling og forbyggende tuberkulose arbejde, der sker i samarbejde med Hvidovre og Bispebjerg hospital.

Her møder du en helt anderledes holistisk tilgang til sundhed, hvor mennesket er i centrum og nærvær, omsorg og faglighed er grundlaget for mødet mellem "patient" og behandler.

Vi håber I har lyst til at høre mere om huset, møde

nuværende- og tidligere ansatte, frivillige og patienter. Der vil også være guidede rundvisninger, levende musik, mad og urte the frem til kl. 20. Hvis I har lyst til at sige et par ord i vores video boks er I velkommen.

Håber vi ses.

Arrangementet er støttet af Christianshavns Lokaludvalg.

Tak for det

Kirkens Korshær fylder 111 år

Det markeres – også i Familietilbuddet på Torvegade og i varmetuen Fedtekælderens

Kirkens Korshær fylder 111 år. Det vil blive fejret i uge 41 i de såkaldte korschærsdage. En uge, hvor der lokalt og nationalt vil blive lavet arrangementer, som skal komme de mennesker i samfundet, der har det sværest, til gavn. Også på Christianshavn sætter vi fokus på udsatte og sårbare menneskers vilkår.

Kirkens Korshær er et hjem for hjemløse

Med korschærsdagene sætter Kirkens Korshær fokus på det sociale arbejde, der bliver lavet rundt om i hele landet. I år er fokus: Hjem for hjemløse.

Et hjem er meget mere end en bolig. Et hjem er også en følelse af at høre til. For

mange af os er et hjem, der hvor man bliver set, hørt og accepteret for den man er. Mange af de mennesker, som kommer hos Kirkens Korshær, har ikke et hjem. De er ensomme, kæmper med svære problemer og mangler basale relationer til sine medmennesker. Kirkens Korshær kan være det nærmeste de kommer på at føle sig hjemme.

"I Kirkens Korshær hjælper mennesker hinanden. Vi tilbyder omsorg, nærvær og respekt - et måltid mad, et varmt bad, en samtale. Værdighed og fællesskab. Det ændrer ikke altid på nøden og elendigheden. Men det etablerer små øjeblikke af kontakt, som fylder tilværelsen med mening, forbundethed og livslyst. For de mennesker, vi møder. Og for de mennesker, vi er" (Kirkens Korshærs Grundfortælling.)

Familietilbuddet "Børnecaféen"

I Børnecaféen har vi en række tilbud til udsatte familier med børn. Vi har åben dør alle hverdage og der er; gratis frokost, madpakker til børnene, maduddeling, rådgivning, aktiviteter og

ferieture for visiterede familier. Vi ser en stor tilgang af nye familier og kan mærke at familierne er meget pressede økonomisk på grund af de stigende udgifter til bl.a. fødevarer.

Vi har desuden genbrugsbutikken "Genbrugsen" på Torvegade, der understøtter vores arbejde i Familietilbuddet.

Varmestuen Fedtekælderens

Fedtekælderens kerneopgave er 'det gode møde' med de mennesker, der benytter varmetuens tilbud. Det ligger medarbejderne på sinde, at de mennesker, der kommer i varmetuen, skal opleve at de er velkommen. 'Kom som du er – gå som du vil' er sammen med 'Plads til alle, der giver plads til andre' et centralt udgangspunkt. Fedtekælderens gæster kan få dækket basale behov som mad, tøj, bad, hvile, et lyttende øre eller blot at sidde puste ud fra livet på gaden. Det er også muligt få hjælp til stort og småt samt støtte til brobygning, netværk m.m.

På Christianshavn fejres korschærsdagene på forskellige vis

I familietilbuddet & Gen-

brugsen byder vi på kaffe og kage fra 14 – 16, alle er velkomne og vi fortæller gerne om vores arbejde.

I Fedtekælderens fejrer vi på selve fødselsdagen d. 12/10 med god mad til vores gæster. Hvis vejret tillader, griller vi på pølsevolden. Korshærsugen byder også på 'gaver' til Fedtekælderens lønnede og frivillige medarbejdere i form af en temadag støttet af VELLIV Fonden. Her kommer skuespillere/facilitator og træner kommunikation ifm. grænsesætning og konflikthåndtering. Her klædes medarbejderne på til gennem sproget at deeskalere og nedtrappe konflikter.

Vil du vide mere, så kontakt:

Leder af Kirkens Korshærs Familietilbud på Christianshavn & Bornholm

Navn: Ingrid Flye Mobil: 22 17 82 36

Mail: flye@kirkenskorshaer.dk

Leder af Varmestuen Fedtekælderens på Christianshavn

Navn: Sharon Parker Mobil: 24 41 11 44

Mail: Sharon.parker@kirkenskorshaer.dk

Markedsdagen rundt om kanalen

Vejret var med arrangørerne af den traditionsbundne markedsdag med kunsthåndværkere og loppéboder langs kanalen. Mange udefra tegnede Oven Vandsiden, men der var også lokal repræsentation af fotograf Pernille Kaalund, blomsterbutikken Pigen og blomsten, Carl Quist-Møller, Christel, Stillmind og et hjørne af Afrika ved Elisabeth Lange.

Annemarie Helger havde fundet en bæk, hvorfra hun

kunne nyde sceneriet. Hun fortalte om, dengang hun og Katrine Jensenius havde en secondhandbutik, der måtte lukkes, da de begge pludselig fik for meget andet at se til. Hun har i dag overdraget 30 kostumer, sine råberober, til Danmarks Kostumarium i Svendborg.

På Snorrebroen stod som altid alle børnene og solgte ud af deres legetøj. Her var mange gode køb at gøre hos de søde små. På Neden

Vandsiden var trængslen stor, for her var alle lopperne, og købelysten var stor. Eksempelvis gjorde to kvinder et buksekup, en ung pige fandt med lys i øjnene en velholdt Burberry-jakke og en ældre herre erhvervede sig et maleri.

En utrolig vellykket dag i strålende sol, hvor stort set hele Christianshavn var på gaderne.

Tekst og fotos: Susanne

CHRISTIANIAS 52. FØDSELSDAG' 26.9.2023

Tekst og foto: Hildur H. Jóhannesdóttir

SIKKE'N DEJLIG DAG

Vejret var som det plejede på Christianias fødselsdag, blid varm sol og 21 grader. Morgenmaden kunne indtages både I BY-ENS LYS eller på NEMO. Kl. 10 spillede STIGMØLLER sammen med STORM og GREV LYHNE mange af sine elskede sange.

Mange kender sikkert - Sikke'n dejlig dag det er i dag, Når man har sine violette snabeltyrkersko på og To sjæle en tanke kan få et hjerte til at banke, og der findes mange flere naturligvis.

Børn og voksne hyggede sig til musikken, men den lille venlige fransk/engelske bulldog så lidt skeptisk ud med al den virak omkring sig. Kl. 16 blev der serveret en kæmpestor lagkage på MÅNEFISKEREN. Kl. ca. 17 kom PIGEGARDEN marcherende i deres festlige dragter op på pladsen ved siden af MÅNEFISKEREN.

Musik lød mange steder fra STADEN, men så var det dags "at komme hjem.

Et dobbelt timeglas i bronze forbinder nu Christianshavn og Amager

Til Christmas Møllers Plads i København har kunstneren Sophia Kalkau skabt den 10 meter høje bronzeskulptur 'Zygote'. Skulpturen er blevet til på initiativ af lokaludvalgene Amager Vest og Øst, der under titlen 'Kunst på Amagerbrogade' arbejder med at bringe kunstprojekter til bydelen.

Sophia Kalkaus bronzeskulptur 'Zygote' bestående af en spejlsymmetrisk bronzeskulptur og to siddesten i brasiliansk flamingo-kvartsit er et stedsspecifikt værk, der er skabt Christmas Møllers Plads, der mandag eftermiddag blev indviet. Pladsen, som forbinder Amager og Christianshavn. Pladsen er et benyttet trafikknudepunkt, hvorfra man også kan se arkitektoniske vartegn såsom spiret på Vor Frelser Kirke og klokketårnet på Kong Haakons Kirke. Det er bl.a. disse ikoniske københavnerartegns geometriske former, som kunstneren bag skulpturen, har været inspireret af i sit arbejde med projektet.

Skulpturen har Sophia Kalkau skabt til Christmas Møllers Plads på baggrund af en henvendelse fra Ny Carlsbergfondet, der modtog en ansøgning fra lokaludvalgene Amager Vest og Øst, der ønskede, at det nyetablerede gadeforløb ved Amagerbrogade, der stod

færdigt i 2020, også havde en kunstnerisk dimension, og derfor ansøgte om støtte til at realisere denne vision for bydelen.

"Zygote indgår i en dialog med omgivelserne og historien bag pladsen, opkaldt efter den konservative politiker John Christmas Møller, som opfordrede til national modstand mod Værnemagten. Ikoniske er hans radiotransmissioner via BBC og hans udtalelse fra 1945: Vi er alle socialister. Ordene danner afsæt for værket og deraftitlen, som betyder åg, sammenbinding og også bruges om et befrugtet æg. Skulpturen står monumentalt, enkelt og roligt på det stærkt trafikerede, pulserende sted og indgår i en både geometrisk og historisk leg med kuglen og spiralen på Frelser Kirke og pyramiden og prismet på Kong Haakons Kirke. Med tiden vil bronzen patinere og skulpturen stå som et foranderligt vartegn – en indgang til øen," siger billedkunstner Sophia Kalkau.

"Kunst i det offentlige rum kan så meget. Det giver byen sjæl, får os til at stoppe op, tænke og mærke efter. Tak til Sophia Kalkau, Amagers lokaludvalg og Ny Carlsbergfondet for Københavns nye skulptur, der binder Amager og Christianshavn

sammen. København er så meget mere end byens utallige statuer af fortidens betydningfulde mænd og deres heste. Vi skal have meget mere samtidskunst i vores gader," siger overborgmester Sophie Hæstorp Andersen (S).

"Ny Carlsbergfondet støtter, at kunst kan opleves, hvor folk færdes, så da vi modtog denne ansøgning fra Københavns Kommune i forbindelse med deres store forandring af gadeforløbet ved Amagerbrogade, var vi ikke i tvivl om, at dette var et støtteværdigt formål. Mange mennesker, lokale som besøgende, kommer hver dag forbi dette trafikstrøg og vil få mulighed for at opleve kunsten. Ansøgningen til projektet 'Kunst på Amagerbrogade' har betydet, at Ny Carlsbergfondet har støttet realiseringen af Christians Lemmerz' 'Godot', der kan opleves i krydset mellem Amager Boulevard og Amagerbrogade og nu dette enestående kunstværk 'Zygote' skabt af en af vor tids mest betydningsfulde danske kunstnere nemlig Sophia Kalkau," siger Christine Buhl Andersen, forperson i Ny Carlsbergfondet.

En tydelig velkomst på Amager

Skulpturens sirlige geometri fremstår enten elliptisk eller dråbeformet – afhængigt af, hvorfra skulpturen opleves – og spejles både horisontalt og vertikalt.

Et dobbelt timeglas i bronze eller en kæderække af led, der kan gentages i det uendelige.

Sophia Kalkau er med titlen 'Zygote' inspireret af det græske ord 'Zygon', der betyder åg eller sammenbinding. De geometriske former i skulpturen mimer åget, der et bæredskab, der anbringes over skuldrene for at vægtudligne og gøre det muligt at bære en tung vægt. Samtidig refererer formerne forbindelse den sammenbindende funktion, som pladsen har. Den binder Christianshavn til Amager, eller Amager til Christianshavn.

Om Sophia Kalkau Sophia Kalkau (f. 1960) er uddannet billedkunstner og cand.phil. i kunstteori fra Det Danske Kunstakademi i 1996. Siden da har hun markeret sig som en væsentlig profil på den danske samtidskunstscene og har gennem sin karriere modtaget adskillige udmærkelser for sin kunstneriske praksis, bl.a. Statens Kunstfonds 3-årige arbejdslegat (2001), Astrid Noacks Legat (2004), Eckersberg Medaljen (2008) og Ny Carlsbergfondets Kunstnerlegat (2016). Sophia Kalkau har udgivet digtsamlinger, essays og kunstteoretiske skrifter, og hendes værker er repræsenteret på en lang række danske kunstmuseer, ligesom hun har udført flere store kunstneriske udsmykninger i det offentlige rum.

I krydsfeltet mellem fo-

tografi, skulptur og performance skaber Sophia Kalkau dragende værker med et særegent udtryk, der bærer præg af kunstnerens skarpe sensibilitet for både kunstteori og formsprog. Ofte optræder hun selv som krop i værker, der aktiverer et performativt greb i hendes praksis. Dette er blandt andet tilfældet i værkserien 'Solen Er Hvid' (2014), hvor Sophia Kalkau under et hvidt klæde undersøger sig selv som skulpturelt subjekt gennem 11 fotografier og positioner. Denne undersøgende tilgang til værkprocessen er karakteristisk for Sophia Kalkaus praksis, der på denne måde også vækker publikums nysgerrighed og tilbyder en pirrende fortolkningsfrihed.

Som billedhugger står Sophia Kalkau allerede bag en række markante skulpturer i det offentlige rum. Blandt disse tæller 'Det Ægyptiske Æg' (2017), der er en stor, glat ellipsoide i svensk diabas og en permanent del af Den Frie Udstillingsbygning

ings grønne udendørsområde, samt 'Portaler til Poesi' (2021) i haven i Region Hovedstadens Retspsykiatriske afdeling, der består af to store dråbeformer, to store hexagonale skaller og en planet i bronze, samt en stor stjerneform i diabas. Skulpturer der viser Sophia Kalkaus fascination af geometri og den forunderlige kompleksitet, der opstår ved at gengive enkle former, der på den ene side rummer et væld af kunsthistoriske referencer, og på den anden side blot kan opleves i det umiddelbare møde. Sophia Kalkau er som kunstner eminent til at skabe og fremstille skulpturelle former, der berører og udfordrer beskueren.

Fakta
Sophia Kalkau
Zygote, 2023
Bronzeskulptur, 1000 (h) x 260 (b) x 212(d) cm
Christmas Møllers Plads, København

Doneret af Ny Carlsbergfondet til Københavns Kommune

DIT LOKALE BYGGEMARKED

Fabriksområdet 56
Christiania
Telefon 32 54 79 24
Åbningstider:
man 12-18,
tir-fre 9-18, lør 10-18,
søn 11-18

CHRISTIANIA BILFRI BY
Følg os på Facebook & Instagram

GALERIE HELTH
Besøg vor hjemmeside
www.galeriehelth.dk

Kom til åbningsfest på Galopperiet for at fejre den Christiania-bog!
Levende musik, udstilling, taler, bar og god stemning. Kom og køb bogen før din nabo!

Al Magt Til Kær Lig Heden

Fotoudstilling og Bogreception Shazia Khan & Ole Reimer

Galopperiet
Lørdag d. 7. Oktober kl. 15

INTRO ~ Open Call

~ Ansøgningsfrist 6. oktober, kl. 14:00 ~

O – Overgaden inviterer nu, for femte år i træk, nyuddannede kunstnere med tilknytning til den danske kunstscene til at ansøge om at indgå i det etårige 'post-graduate' forløb – næste års INTRO-program. Forløbet starter i januar 2024 og afsluttes med en soloudstilling, der har forventet udstillingsåbning i november 2024.

Tidligere deltagere i O – Overgadens INTRO-forløb tæller Tora Schultz og Isabella Solar Villaseca (2022), Dina El Kaisy Friemuth og Sóley Ragnarsdóttir (2021), Kim Richard Adler Mejdahl og Iselin Forslund Toubro (2020), samt dette års kunstnere, Cassie Augusta Jørgensen og Anna Sofie Mathiasen, hvis store soloudstillinger åbner på O – Overgaden 24. november 2023.

~ Ansøgningsfrist 6. oktober 2023, kl. 14.00 ~

BEMÆRK, at ansøgningsportalen åbnede tirsdag 5. september.

→ Læs mere om kriterier og ansøgningsproces på O – Overgadens hjemmeside

Tora Schultz: Bitch on Wheels, 2022. Installation view, O – Overgaden. Foto: Laura Stamer

STOF TIL EFTERTANKE

Tekst og foto: Hildur H. Jóhannsdóttir

Udstillingen STOF TIL EFTERTANKE på Nordatlantens Brygge, Strandgade 91. Kan ses frem til 28.1. 2024.

Islandske tekstildesigner Ýrurani (Ýr Jóhannsdóttir) har længe været optaget af at genbruge gammelt tøj, som var kasseret p.gr.a. pletter, småskader etc. og give det nyt liv med f.eks. påsning af fildede næser, øjne, hækede, strikkede ting og broderier på bluser, T-shirts, striktrøjer, ja hvad som helst. Ýrurani kaldte en af sine projekter for "Turn a sweater into a friend". Færøske Alda Mohr Eyðunardóttir og Ragnhild Hjalmsdóttir Højgaard er ligeledes tekstildesignere.

Førstnævnte arbejder med uld og har gjort sig tanker om at bruge et andet væsens biologiske materiale (her får) for selv at holde sig varm, men hun er samtidig forbundet med sorgen om visheden om dyrenes og menneskets dødelighed, som desværre er alle levende væsens livsvilkår, og at før eller siden skal vi jo alle desværre dø her på planeten Jorden.

Derfor arbejder hun omsorgsfuldt med uldsorgen i sine værker. Ragnhild giver ulden oprensning, som før i tiden var en værdiskabende, forarbejdet vare, og har siden været et spildprodukt.

Hun har gjort sig tanker om, hvad værdi vil sige og vil gerne gøre opmærksom på, at vi skal gøre op med materielt overforbrug.

I dag er der mange der strikker og hækler i hånden, og de sidste mange år har Nordatlanten holdt mange strikkefestivaler med forskellige gode formål.

Jeg har selv mange forskellige lopapeysur (islandske håndstrikkede trøjer af lopigarn (islandsk fåreuld)). Den ene er mere end 15 år, som ved en fejl havnede i en vens garage på/i Island, og der lå den i 10 år, da han tilfældigt faldt over den i en plastikpose i sit bilskur og gav mig min striktrøje tilbage. Den var som ny, ingen møl, insekter, dyr eller fugt havde fået kål på den. Til ferniseringen den 23.9. var der to levende modeller i nogle af kreationerne, islandske Birta og engelske Helen, de stod ubevægelige, skiftede stillinger, gik rundt i salen og lavede sjove grimasser (se fotos).

Nordatlantens Brygge 23. sep 2023 – 28. jan 2024 Udstillingsåbning lørdag 23. september kl. 15-17

Stof til eftertanke er en udstilling med tekstilbaserede værker af tre kunstnere fra Nordatlanten, der alle arbejder med bæredygtighed som præmis for deres kunst.

Den islandske tekstildesigner og kunstner Ýrurari (Ýr Jóhannsdóttir) er optaget af vores liv med tøj. Hun arbejder med sweatere, som er kasseret pga. småskader og pletter. Skaderne bliver et udgangspunkt for kunstneriske indgreb, hvor den tydelige reparation gør værket mere værdifuldt. De tekstile operationer forlænger trøjernes liv med en humoristisk og individuel dimension, der peger ud over deres blotte funktion.

Den unge færøske kunstner Alda Mohr Eyðunardóttir er optaget af uld. Hun oplever at "være hjemme" i ulden, men også at arbejdet med uld er forbundet med en form for sorg. Sorgen

peger både på dyrenes og menneskenes dødelighed, og på det at bruge et andet væsens biologiske materiale for selv at holde sig varm. Hun arbejder omsorgsfuldt med uldsorgen i sine værker, både når hun støber en lille strikhue i bronze, som hendes mor gik med som barn, når hun skriver digte, og når hun laver større skulpturelle værker og installationer.

Ragnhild Hjalmsdóttir Højgaard er en færøsk tekstilkunstner og designer. Hendes praksis tager direkte udgangspunkt i arbejdet med uld. Hun ønsker at ære et materiale, der er lokalt forankret i kulturarven, og bære det videre med ind i en bæredygtig fremtid. Ragnhild Hjalmsdóttir Højgaards arbejde er rodfæstet i en analyse af og overvejelser om, hvad værdi vil sige. Ulden, som før i tiden var en værdiskabende forarbejdet vare, er i det indus-

trialiserede samfund også blevet til et spildprodukt.

Udstillingens røde tråd er, at kunst og design kan pege andre steder hen i en tid med materielt overforbrug. Fra det intime og filosofiske niveau, hvor ulden er fællesnævner, og til en fantasifuld udforskning af beklædning. Tag børnene med. Få vores parlør i receptionen, og tag børnene med rundt i islandske Ýruraris univers og få en snak om fejl, og hvordan vi kan fejre dem. Bagefter vil børnene kunne designe deres egen tøjlap. Udstillingsåbning Alle er velkomne til åbningen lørdag den 23. september kl. 15-17. Eftermiddagen byder på taler, færøsk DJ, en vaskeægte sweaterperformance og forfriskninger. Vi glæder os til at jer. Udstillingen kan ses fra den 23. september til og med den 28. januar 2024.

MOTORSHOP

AMAGERS ÆLDSTE VÆRKSTED

SERVICEVÆRKSTED

MALERVÆRKSTED • AIRCON SERVICE

SKADECENTER

OLIESKIFT • SPORING • BREMSER

KLARGØRING TIL SYN • M.M.

VERMLANDSGADE 53, 2300 KØBENHAVN
KONTAKT OS PÅ 52 820 820

Cibi e Vini

Torvegade 28 tlf./fax: 3257 7798

Lige rundt hjørnet

Evigt ung - med 1 million kroner

Af Hanne Juul Nielsen, tekst og fotos

Beboerhuset vil gerne have fat i nye aktivister og andre engagerede unge

Christianshavns Beboerhus har netop modtaget 1 mio. kroner i støtte til projekt Evigt Ung fra Nordea-Fonden. Et projekt, der over de næste tre år skal tiltrække flere unge voksne i aldersgruppen 18-30 år til at deltage aktivt i husets projekter og dermed forny og vedligeholde kulturen og - om man vil - ånden, i huset.

Bag ansøgningen står beboerhusets musikbooker Bruno Modesto Leal og kulturkoordinator Mette Rask-Nielsen. De lægger ikke skjul på, at glæden var stor, da de fik besked om støtten og der blev også drukket en enkelt glas skum:

- For vi vil så gerne tiltrække flere unge fra minoritetsgrupper og dermed brede husets vinger yderligere ud til at omfavne alle, siger Bruno.

Han begyndte selv som frivillig og aktivist i beboerhuset som militærnægter og er blevet hængende siden - fordi huset har så mange muligheder.

Mette er helt enig og understreger at støtten er opdelt i tre aktivitetsområder:

1. Musikarrangementer, der tiltrækker nogle af de grupper, der måske er en smule underrepræsenterede i den gængse musikudfoldelse - kvinder, forskellige LBGT+ grupper, mennesker af anden nationalitet end dansk med flere.

Mette og Bruno glæder sig til at udmønte million-støtten til mange gode aktiviteter de kommende tre år.

2. Aktivisme, som kan være med til at udvikle beboerhuset og forny og holde liv i husets fundamentale aktivismetilgang til f.eks. miljø og andre varme emner.

3. Mad, i form af kurser i madlavning, fællesmiddage og hvad der ellers er af ideer til at samle alle gæster af huset.

Med andre ord. Aktiv-

iteter, der fastholder beboerhusets DNA og samtidig går nye veje.

15 arrangementer årligt i tre år

I runde tal tager projektet udgangspunkt i, at der skal gennemføres 15 forskellige aktiviteter pr. år. Måske fordeler de sig anderledes, men det er målet. Det første arrangement annonceres i løbet af den næste måned: En byggeworkshop, der primært gennemføres af kvinder, der sætter fokus på ligestilling og feminisme i byggebranchen. En ikke helt gængs sammenstilling, når fag som tømrer og snedker omtales.

- Vi vil gerne have udmøntet dagen helt konkret med nye møbler til Beboerhusets gård, siger Bruno.

Den markante støtte til projektet betyder, at arrangementer kan udvikles og gennemføres. Nogle vil som følge af støtten være gratis, men der vil også være brugerbetaling. Ellers rækker selv en mio. kroner ikke langt, viser erfaringen fra andre arrangementer hvor der skal betales lønninger, lejes udstyr m.v.

Måske er det på sin plads, at selvom millionstøtten har de unge som målgruppe, så er huset som altid åbent for alle. Sådan som det har været siden starten i 1976.

Christianshavneren følger med fra sin plads i Beboerhuset og glæder sig over det flotte initiativ.

Bæredygtighedsdag

Tekst og foto: Lotte Barfoed

Gymnasiet, der også har en musiklinje, stillede op med hele seks forskellige bands! Hver band havde en besætning på 5-6 deltagere + vokaler og spillede deres yndlingsnumre - til glæde for deres kammerater og til mange andre, som kom forbi og overværede dagens arrangementer.

Elever fra Christianshavns Gymnasium gav nyt liv til torvet en fredag i september. - Sammen med Christianshavns Torvenetværk havde skolen arrangeret en dag med klima og miljø i fokus.

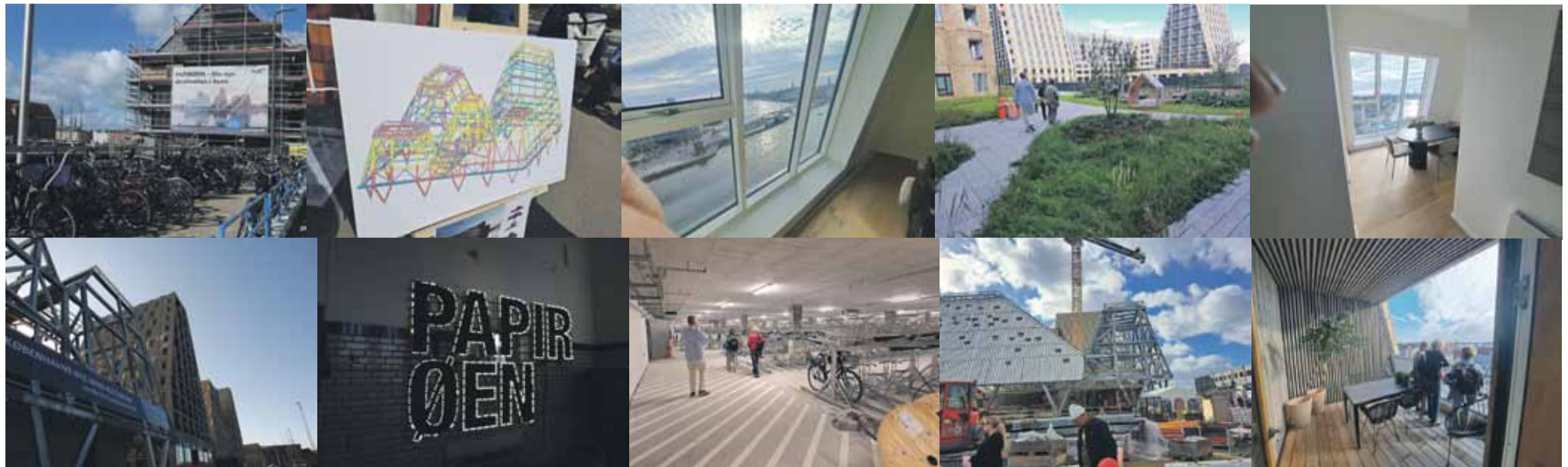
Allerede kl. 8 indrettede eleverne Torvet med scener, tilhørerpladser, pavilloner og boder. Dagen gik med børnehavesbesøg, klimadebatter, masser af musik, salg af økokaffe og hjemmelavede kager og boder med genbrugstøj. Indtægter fra dagen går til Operation Dagsværk, der i år holdes den 15. november.

Seks elever styrede klima- og miljødebatten med de tre politikere: Carl Valentin fra SF, Ole Birk Olesen fra Liberal Alliance og Jette Gottlieb fra Enhedslisten. Debatten var lang og kom hele vejen rundt om landbrug, kødspiseri, EU-regler, havmiljø, transport og forbrug. Senere var der en debat om Lynetteholmen efter et protestoplæg af SUF'eren Kaja Frankel.

Fotos fra åbent hus på Papirøen / Vandkulturhuset

Foto af Asbjørn Kaasgaard og Anette Oelrich

DU INVITERES TIL

LANDSFORENINGEN FOR ØKOSAMFUND

30 ÅRS JUBILÆUM

28. OKTOBER I BYENS LYS, CHRISTIANIA

En dag hvor vi udfolder styrken ved fællesskaber og hvordan de gør en forskel - danser, fejrer, nyder mad, drikke og god musik.

17-19. NOVEMBER, AVNØ OASIS

En weekend hvor vi mødes og deler, evaluerer, skaber, fejrer og laver visioner for fremtiden.

Økosamfundsmarked

Livsstilsforandringer som klimastrategi

Lev og Lær

Det internationale og systemforandrende

Fællesskab af fællesskaber

Musik
Evig My
Henrik Camillo

Festtaler
Uffe Elbæk
m.fl.

Sang, Musik, Cirkeldans og meget mere!

LØS gennem 30 år

Forskellige perspektiver

Økosamfund imellem

Udfordringer og erfaringer

Fortidens, nutidens og fremtidens LØS

Hvad har vi lært? Hvor er vi på vej hen?

ALLE ER VELKOMMEN!

LÆS MERE

www.okosamfund.dk/loes-30-aar

Landsforeningen for Økosamfund

landsforeningen_for_okosamfund

KOM TIL GRATIS HALLOWEEN

PÅ LILLE MØLLEN
CHRISTIANSHAVNS VOLOGADE 52 1424 KBH

27 OKTOBER - 28 OKTOBER
17:00 - 20:00 17:00 - 20:00

Børn fra 7 år, og alle der ikke vil gå glip af besøg, på den hjemsøgte lille mølle, hos Ejnar og Johanne Flach-Bundegaard.

Børn skal ledsages af en voksen!

Ejnar vil byde velkommen til deres hjem.

Ved udgangen vil Johanne sidde og tage imod jer og ønske jer en god aften.

[WWW.lillemolle.dk](http://www.lillemolle.dk)

En sko, der kom frem i udgravningen, er en damesko, som er meget slidt, hun har gået skævt og haft ondt i foden.

Tekst og foto: Anette

Altandømme?

Gør drømmene til virkelighed

Overvejer I at få altaner i jeres forening? Så er det en god ide at tage fat i en rådgiver. Vi er eksperter i renovering af andelsbolig- og ejerforeninger, og vi hjælper jer gennem hele processen.

Kontakt os, og gør jeres drømme til virkelighed i dag.
Se mere på: Bangbeen.dk

Brasserbold på Kløvermarken

Ægte brasiliansk fodbold skaber boldglæde hos mindre piger og drenge

Af Hanne, tekst

Når man nu ikke selv er en Pelé, så lyder spørgsmålet: Hvad er brasserbold? Det spørgsmål stiller jeg til cheftræner Jan Pedersen, der henviste til inspiration fra allertidens store fodboldstjerne og nationalhelt i Brasilien, Pelé. Enhver fodboldspiller og -pige kender formentlig navnet Pelé og hans berømte fodbolddevner. Evner, der fik et helt nation til at dyrke fodbold på den særlige tekniske og meget legende måde, der stadig begejstrer over hele verden.

Pelé døde i 2022 efter en glørværdig karriere. Edson Arantes do Nascimento - født 23. oktober 1940 i Três Corações - død 29. december 2022 i São Paulo -, bedre kendt under sit kaldenavn Pelé, var en brasiliansk professionel fodboldspiller, der spillede som angriber. Anset for at være en af de største spillere gennem tiderne og stemplet som den største af FIFA, var han blandt de mest succesrige og populære sportsfigurer i det 20. århundrede. I 1999 blev han kåret som århundredets atlet af Den Internationale Olympiske Komité.

Brasserbold er nu blevet en disciplin også på Christianshavn takket være fod-

boldtræner Jan Pedersen. Han fik etableret flere hold i brasserbold i 2021 lokalt i Solrød, Greve og Køge. I september måned 2023 fik Jan så mulighed for at etablere et brasserhold på Kløvermarken for børn årgang 2015/2016. Forudsætningen er, at børnene er aktive medlemmer i enten Kløvermarken eller CIK. Jan rekrutterer så direkte fra de to klubber efter indstilling fra klubberne om de enkelte børns lyst til og potentiale for brasserbold.

Teknik, boldforståelse, spontanitet og lidt salsa, griner Jan gennem mobilen, da jeg beder om en mere konkret definition på brasserbold og tilføjer:

Børnene må som udgangspunkt aflevere, når det passer. Det vigtigste er at holde bolden i spil og være fokuseret på medspillerens muligheder for at løbe bolden videre.

Råb fra træner, ikke forældre

For nogle af os, der selv har haft poder på banen, kunne det være en smule anstrengende at høre på en konstant brølen af forældrestemmer, der hver især forsøger at opildne netop deres barn.

Jan råber højt som træner for at holde gejsten og in-

drømmer, at han forventer en totalt fokuseret indsats. Samtidig understreger han, at det er boldglæden og de bold glade fødder, der er i fokus i de to timer en træning med brasserbold varer.

Det er benhårdt OG det skal være sjovt, siger træneren, der håber, at der kan etableres flere brasserhold, for det er sjovt at deltage i - og sjovt at se på.

Sammenhold og boldglæde hænger også sammen, mener træneren, der har skaffet uniformer i de brasilianske farver til de første hold i 2021,

Et mål han også har for de nye hold.

I øvrigt har den brasilianske fødte fodboldspiller Cesar Santin, tidligere FCK-spiller, flere gange været med til brassertræningssamlinger, fortæller Jan Pedersen.

Cesar har deltaget også sammen med sin 9-årige søn, Lucca. Deres deltagelse har været meget inspirerende, tilføjer Jan. Bonusinfo er, at Cesar selv bor på Christianshavn og Lucca træner i CIK.

Får I nu lyst til at opleve brasserbold, så er det lige nu og den næste måneds tid udendørs på Kløvermarken fredag klokken 17-19.

Jan i øjenhøjde med sine nye brasserspillere på Kløvermarken. Foto: Wilde Gram.

Hvorfor fløjte ??

Er gået fløjten et album med fløjt ! Måske første LP med fløjte Rock'n Roll! Thomas Negrijn sanger/ fløjtemester Thomas Vilhelm på trommer Carsten "Flot" Pedersen på bas Hørte dem i sommers i vennelyst, hvor de gav koncert for alle der var samlet, ikke

et øje tørt der ... En hel koncert med fløjt what .. Hvorfor fløjte ?? Ret vildt og ikke noget jeg før har hørt, men da Thomas Negrijn fortæller han osse tar' rundt og spiller på plejehjem, var netop her ideen dukkede op, Mimi på 96 år sagde; du fløjter så dejligt Thomas! Gør det lidt

mer og bum så gik det op for ham, at det var måske værd at komme videre med så voila LP på bordet ... Thomas Vilhelm havde hørt om det og ringede og sagde; har du brug for nogle trommer! Og ja hør selv Carsten "Flot" Pedersen kom med på Bas! Alle 3 kendt i musikverden.. Tomas Negrijn sanger guitarist komponist ; Simcess, Blink , Tamtam Top, udgivelser bla : Blue, Nattens Latter, Under Det Tatoveret Træ , Ja, Sverige er bra, Tænk hvis der kom en krig ... og mange fler'

Thomas Vilhelm bla. Musiker, redaktør for-

fatter; Spillet bla med Tømmer Claus, Peter Ingemann og egen trio Vilhelm og Bro's , flere bøger om Rock 'n Roll, bla med Flemming Rasmussen Rock og Stjernestøv , Stars are out tonight for at nævne nogle! Senest Bogen Franz Beckerlee Stonefree tiden før og efter Gasolin.. Som osse er anmeldt i avisen se efter den!! Carsten "Flot" Pedersen, spillet med bla. Jesper Binzer, Mike Tramp, Kings of Rock, turneret med Thomas Negrijn i bla Simcess og Tamtam Top i 80'erne og 90'erne..

Så grundlaget for en fed LP var lagt ! Lp'en spænder vidt med bla covernumre med Black Sab-

bath's Hole in the sky til Kim Larsen's Kvinde Min..

Og nu kan i selv opleve dem her på Christianshavn! Fløjt og fede riff's Så kig over i beboerhuset.. Den 7 NOVEMBER kl 20

Ses vi der? Ja det gør vi helt sikkert God fornøjelse kære Christianshavner og andet godtfolk .Enjoy

Tekst og pic : Gini Mcgrail

Høstmarked

Lørdag d. 14 oktober Kl. 10 - 15

En hyggelig familiedag på Kofoeds Skole

- Suppe og bålpandekager
- Aktiviteter for børn
- Musik
- Boder og butikker
- Se vores kreative værksteder hvor vi giver genbrugsmaterialer nyt liv
- Besøg vores æblemøsteri og byt 10 kg æbler til en flaske æblemøst

Kofoeds Skole
Holmbladsgade 120 - 2300 Kbh S

KOFOEDS SKOLE

Historien om Allehelgen

I Folkekirken er Allehelgensdag den første søndag i november, og den dag, hvor man i kirken har særlig plads til at mindes de døde – helgener eller ej. Og det passer fint, for når naturen lukker ned og mørket trænger sig på, er det tid til at mindes de døde og fortælle om de store visioner om et kommende fællesskab.

Musikken

Vor Frelsers Kantori, der er

koncertkoret tilknyttet Vor Frelsers Kirke, har tradition for at holde koncert netop på Allehelgensdag. I år er den musikalske efterårsbuket bundet af musik og tekster fra forskellige tidsaldre og kristne traditioner – fra Heinrich Schütz som var samtidig med Chr. IV, og til flere nulevende komponister, bl.a. Christian Præstholm med musik fra dette år – 2023.

Alle er velkomne til koncert kl. 15 søndag d. 5. november, og der er gratis adgang.

De medvirkende er:

Rasmus Ruge, sangsolist - basbaryton
Vor Frelsers Kantori
Peter Møllerhøj, orgel
Lars Sømod Jensen, dirigent

Om Kim Larsen plade Værsgo ved Henrik Marstal.

Værsgo, Kim Larsens første soloplatte, var tænkt som et lille frikvarter uden for Gasolin's fastere rammer, og Larsen havde selv ingen større forventninger til albummet. Hurtigt viste det sig dog, at hans sprudlende og legende fusion af folkesang, viser, beat og blues

skulle skrive sig direkte ind i den danske folkesjæl – med evergreens som Joanna og Det er et i dag et vejr.

Henrik Marstal ser nærmere på, hvordan Christianshavn, dansk sangtradition og løssluppen jam skabte en milepæl i musikhistorien i 1973.

ARR: Christianshavns Lokalhistoriske Forening i samarbejde med Christianshavns Bibliotek

Torsdag den 12. Oktober kl. 19. Christianshavns Bibliotek, Dronningensgade 53

Fri entre. Gerne tilmelding på lokalarkivet@chrarkiv.dk

Møde med Pelle Dragsted

Den lokale afdeling af enhedslisten holder et møde med Pelle Dragsted d. 11-10. Vi informerer selvfølgelig medlemmerne, men jeg vil tro at der er en del andre der kunne være interesseret at være med. Så måske kunne I på en eller anden måde omtale mødet i den næste avis. Fx med noget i retning af det her:

Kom og hør Pelle Dragsted (Ø) fortælle om sin bog "Nor-

disk socialisme" og vær med til at diskutere strategier for et mere retfærdigt og bæredygtigt samfund. Kan fx medarbejderejede virksomheder være et trin på vejen frem mod et nyt samfund? Kan de både skabe et godt arbejdsmiljø og producere klima- og miljømæssigt ansvarligt når de samtidig skal klare sig i konkurrencen med andre virksomheder? Hvilke andre veje er der til

at bekæmpe kapitalismens enorme magt?

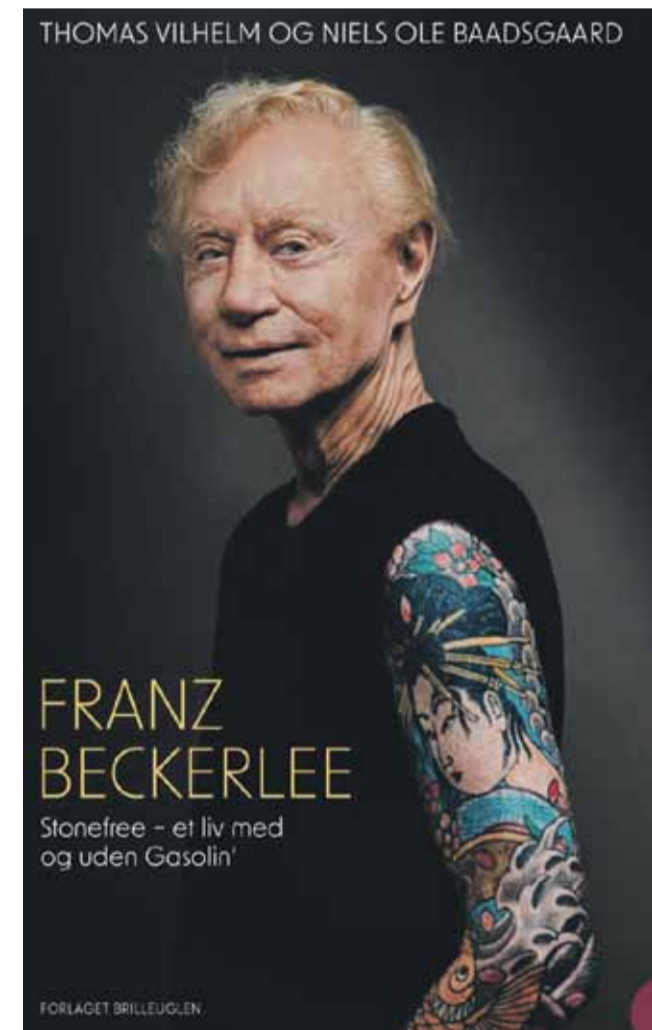
Arr: Enhedslisten Christianshavn

Dato: Onsdag den 11. oktober 2023 kl. 19.30 - 21.30 i Beboerhuset, Dronningensgade 34.

Venlig hilsen
Hans Erik Avlund Frandsen, tlf. 4135-5940

Franz Beckerlee uden filter !

Wow en fantastisk bog, sikken et eventyrligt liv! Jeg tænkte, som Christianshavner gennem on and off 53 år .. Og deraf mødt Franz mange gange, hængt ud som vi gjorde way back på Sofiekældren, synes jeg kendte ham rimeligt godt! Not so much! Så denne rejse gennem Franz's nu lange liv har været en spændende fortælling, om en multikunstner, med en kæmpe appetit på livet, med musik, malerier, sculpture, LP'er, bøger.. Far, ven, mand, buddhist og høj på livet! Du kommer tilbage til 40erne/50erne op gennem 60erne og slutter med idag sikken en tur! Barndommen på Amager, med hans morfar og brevdruerne, mødes med Villy Jønsson, skolekammerat og som i alle ved, basguitarist i Gasolin m.v.. Blaffetur til Paris, de 21 55, 13 år gamle.. Lidt senere spillede de i Tyskland, Vest Berlin og i Amsterdam! Et liv med masser af musik fra 78 plader jazzmusik, blues og ikke at glemme Jimi Hendrix, deraf navnet Stonefree, diverse bands, Avantgarde-Free Jazz/Contemporary kvintet, Jazzhouse i Store Regnegade.. Og selvfølgelig Gasolin årene og årene efter!! Så mange fortællinger om

Franz, fra venner, familie og medspillere gennem de sidste nu 81 år!! Jeg kan slet ikke give den her bog, nok stjerner med på vejen! Så bare et stort KØB DEN LÆS DEN! Som der står bag på bogen Franz Beckerlee uden filter!

Forfattere ; Thomas Vilhelm, Niels Ole Baadsgaard
Forlaget Brilleuglen WWWbrilleuglen.dk
Omlagsfoto ; Eddie Michel Azoulay
Foto's i bogen; privat foto .. Foto fra bogrelease ; Jeanne Krysiak, Kim Gyldenkvist, Gini Mcgrail
Skrevet; Gini Mcgrail

Vi er lukningstruet

Tre frivillige afbrudt i registreringsarbejdet i mandags

I kender os: Vagthuset på Torvegade, hjemstedet for Christianshavns Lokalhistoriske arkiv. Her arbejder en stor gruppe frivillige for at indsamle, bevare og formidle Christianshavns historie.

Nu har Københavns Kommune skåret tilskuddet ned fra 2024. Vi kan ikke engang betale huslejen. Hvad så? Bliver vi nødt til at lukke?

Hver lørdag møder vi christianshavnerne i vores lille museum. I stiller spørgsmål, deler minder, forærer os fotos og ting for eftertiden og viser jeres børn og børnebørn rundt. Vi tager jer med på rundvisninger, og byvandring, vi inviterer til fortælle dage

og foredrag og deltager i fællesbegivenheder som bogdagen, Christianshavnerdagen og julemarkedet. Vi brænder for at holde historien i live, historien om alt det vi som christianshavner lever midt i.

Sammen med de andre 9 lokalhistoriske arkiver får vi ikke blot sparekniven, men kniven. Københavns Kommune slagter ikke kun formidlingen af historien, også vores store samlinger af lokalhistoriske billeder og film samt unikt lokalhistorisk materiale bliver hjemløst.

Tekst og foto: Susanne/medlem af Christianshavns Lokalarkiv

Byvandring i det oprindelige Christianshavn

Kom på tur og hør, hvem der gemmer sig bag gadernes navne, og mærk Christianshavns historiske vingesus. Kunsthistorikeren Ove Bjørn Petersen fortæller tirsdag d. 24. oktober kl. 15.30 og torsdag d. 2. november kl. 15:30. Han fortæller blandt andet om, hvordan gamle gader fik nye navne i 1859. "Nu skal der være orden i Københavns gadenavne og husenes numre. Mange navne går igen, nogle er

uforståelige, og andre igen er uhumske."

Turen starter Strandgade 25 ved indgangen til Eigtveds Pakhus og slutter i Vagthuset på Torvegade. Den varer 1 ½ time og er gratis. Antal deltagere: 15. Tilmelding på hjemmesiden for Christianshavns Lokalhistoriske Forening & Arkiv.

Tekst: Susanne
wFoto: Henning

Vipstjert set ved Operaen på vej ud i havnen
Tekst og foto: Anette

Tænk på hvor vildt det kunne ha'gået, mange brande der opstår pga rygning i sengen eller en glød der faldt på gulvet?! Her var brandvæsnet på pletten med røgdykkere og hele baduljen!! Sidste uge var det barbersalonen ved siden af mere tricky historie, igen et superhurtigt brandvæsen på pletten! Nej jeg får ikke procenter fra brandvæsnet, men har oplevet en udbændt lejlighed så hands up her ! Pas nu på med røg ikke !tekst og foto: Gini

Det er ren christianshavnerånd med sådan en smuk blomster-'opsats' langs Christianshavns Kanal. Lige så smuk nyopsat som i let forfald.

Tak til den kreative dekorator!
Tekst og foto: Hanne

Så er det tid til te og indehygge med efterårets komme - hvem ville ikke gerne deltage i Julies efterårs-vindueshygge?
Tekst og foto: Hanne

Bestyrelsen for SuperBrugsen Christianshavns Torv arrangerer en byvandring med cand.mag. Jan Janssen mandag den 9/10 kl. 16 udenfor SuperBrugsen. Billetter kan købes i kiosken.

Venlig hilsen Anders Brandborg, næstformand

Frisør
OZON
Peter Thorup Dronningensgade 45
32 54 58 60